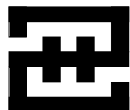

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

„Проучване и добив на нефт и газ” АД

31 декември 2015 г.

Съдържание

Страница

Годишен консолидиран доклад за дейността	i
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7

Годишен консолидиран доклад за дейността 2015 г.

I. Изложение на развитието на дейността и на състоянието на Групата, както и на бъдещите перспективи:

1. Ликвидност:

- а) тенденции, обстоятелства или рискове;
- б) недостиг на ликвидни средства;
- в) вътрешни и външни източници на ликвидност.

2. Капиталови ресурси:

- а) съществени ангажименти за извършване на капиталови разходи към края на отчетния период;
- б) обсъждане на измененията на собствения капитал, дълга и задбалансово отчетените споразумения за финансиране.

3. Резултати от дейността:

- а) необичайни или спорадични събития;
- б) разкриване на промяна в отношението между приходите и разходите;
- в) анализ на ефекта на инфлацията и променящите се цени върху приходите от основна дейност на Групата за отчетния период;

II. Важни събития, настъпили след годишното счетоводно приключване

III. Важни научни изследвания и разработки

IV. Предвиждано развитие на Групата

V. Промени в цената на акциите на Групата

VI. Анализ и разяснение на информацията по приложение № 11 от НАРЕДБА № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа.

VII. Изпълнение на Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

VIII. Друга информация по преценка на Групата

I. Изложение на развитието на дейността и на състоянието на Групата, както и на бъдещите перспективи:

Настоящият годишен консолидиран доклад за дейността на „Проучване и добив на нефт и газ” АД е изготвен на основание изискванията на чл. 100 н, ал. 4, 5 и 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 32 а, ал. 1, т.1, 2, 3 и 5 от Наредба № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публичното предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и други емитенти на ценни книжа.

1. Ликвидност:

а) тенденции, обстоятелства или рискове

ПРОУЧВАНЕ И ДОБИВ НА НЕФТ И ГАЗ АД

През 2015 г. акционерното дружество „Проучване и добив на нефт и газ” АД, гр. София, продължава основната си дейност, свързана с експлоатация на находища за добив на нефт и природен газ съобразно издадените 13 броя концесии.

Съгласно сключените договори за концесия и на база реализираните количества суров нефт и природен газ дружеството заплаща концесионно възнаграждение за всяко шестмесечие.

Освен гореописаната дейност дружеството продължава дейността си по търсене и проучване на нефт и газ съгласно сключените договори за предоставяне на права за търсене и проучване.

БЪЛГАРСКА ПЕТРОЛНА РАФИНЕРИЯ ЕООД

Преработката на нефт до нефтопродукти е основна дейност на дружеството.

БПР ЕООД преработва добитите количества нефт и кондензат от ПДНГ АД до следните нефтопродукти: Разтворител БАС – I; Газбол със съдържание на сяра до 0.1%; Котелно гориво със съдържание на сяра до 1% и Минерален терпентин. За преработката дружеството получава доход от преработвателна такса.

„Българска петролна рафинерия” ЕООД има акредитирана изпитателна лаборатория за нефт разтворители, горива и нефтопродукти съгласно изискванията на БДС EN ISO 17025. Освен за собствени нужди (анализ на суровината и нефтопродуктите в рафинерията), дружеството извършва широка гама от анализи и за външни клиенти.

ПДНГ – СЕРВИЗ ЕООД

Дейността на „ПДНГ – Сервиз” ЕООД е свързана с осъществяването на доставки на специализирано оборудване, резервни части и материали за нуждите на „Проучване и добив

на нефт и газ” АД във връзка с изпълнението на проектите за търсене, проучване и добив на нефт и природен газ.

ХИМОЙЛ БГ ЕООД

Дружеството извършва търговия на едро с горива и управлява дейността на 5 бензиностанции (две на територията на град Добрич, една в с. Стожер, област Добрич, една в град София и една в гр. Павликени).

ИЗДАТЕЛСТВО ГЕОЛОГИЯ И МИНЕРАЛНИ РЕСУРСИ ООД

Дейността на дружеството е свързана с издаването на списание “Геология и минерални ресурси”. Главните тематични направления в списанието през 2015 г. са проучвателната дейност за нефт и природен газ на територията на страната и в континенталния шелф, дейността на крупните рудодобивни и миннообогатителни комплекси, проучванията и добивът на индустриални минерални суровини, скалнооблицовъчни и строителни материали. Поради подчертания интерес от страна на абонатите, през 2015 г. продължи практиката за публикуване в списанието на измененията и допълненията в нормативната уредба, регулираща дейността на минерално-суровинния отрасъл в страната.

б) недостиг на ликвидни средства

През 2015 г. Групата не е изпитвала недостиг на ликвидни средства.

в) вътрешни и външни източници на ликвидност:

в.1. Вътрешни източници:

- парични потоци генерирани от дейността;
- парични потоци от продажба на материали;
- парични потоци от продажба на услуги.

в.2. Външни източници

Групата е използвала външни източници за финансиране.

2. Капиталови ресурси:

а) съществени ангажименти за извършване на капиталови разходи към края на отчетния период:

През 2015 г. продължава работата по договори за търсене и проучване на нефт и газ в Блок 1-4 Каварна, Българска суша, Блок 1-12 Кнежа, Българска суша и Блок 1-17 Овча могила, Българска суша.

б) обсъждане на измененията на собствения капитал, дълга и задбалансово отчетените споразумения за финансиране.

През 2015 г. Групата отчита изменение на размера на собствения капитал, който към края на годината е 103 994 хил. лв., спрямо 106 961 хил. лв. в края на 2014 г. Изменението се дължи основно на начислен и изплатен дивидент на акционерите на Дружеството в размер на 8 315 хил. лв. и на печалбата за 2015 г. в размер на 5 362 хил. лв.

3. Резултати от дейността:

а) необичайни или спорадични събития:

През 2015 г. за дружествата от Групата не са настъпили необичайни и спорадични събития, които да влияят на резултатите от дейността им.

За 2015 г. нетните приходи от продажби на продукция (суров нефт, природен газ, нефтопродукти) и стоки (нефтопродукти) съпоставени с 2014 г. са, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от продажба на продукция		
- Нефтопродукти	12 292	17 153
- Суров нефт	4 670	7 098
- Природен газ	3 337	3 617
	20 299	27 868
Приходи от продажба на стоки	7 451	8 278
Приходи от продажба на услуги	9 398	108
Приходи от други продажби	183	133
Други приходи	2 418	1 398
Общо приходи	39 749	37 785

Представените приходи от продажба на суров нефт и природен газ са от реализирани количества само към външни контрагенти, извън групата на ПДНГ АД.

Групата е стабилна въпреки сегашната икономическа среда, и разполага с достатъчно капитал и ликвидност да обслужва своите оперативни дейности и дългове.

б) анализ на ефекта на инфлацията и променящите се цени върху приходите от основна дейност на Групата за отчетния период:

Промяната в цените на петрола и петролните продукти в световен мащаб, доведе до намаляване на приходите през 2015 г. за дружествата в Групата, които извършват продажба на суров нефт и нефтопродукти.

II. Важни събития, настъпили след счетоводното приключване

От датата, към която е съставен консолидирания финансов отчет на Групата към 31.12.2015 г., до настоящия момент не са настъпили значителни за дейността на Групата събития.

III. Важни научни изследвания и разработки

Няма важни научни изследвания и разработки през 2015 г.

IV. Предвиждано развитие на Групата

ПРОУЧВАНЕ И ДОБИВ НА НЕФТ И ГАЗ АД

През 2016 г. Дружеството ще продължи да експлоатира 13-те находища за нефт и природен газ, за които има сключени договори за концесии с Министерство на енергетиката. Ще продължи и дейността по търсене на нефт и природен газ.

БЪЛГАРСКА ПЕТРОЛНА РАФИНЕРИЯ ЕООД

В условията на засилваща се конкуренция на българския и на международния пазар основната цел на дружеството през 2016 г. е поддържане, подобряване и усъвършенстване на номенклатурата и качеството на произвежданите продукти и удовлетворяване изискванията и очакванията на клиентите. Продължава разработването на проект за модернизиране и реконструкция на производственото оборудване и техническата база на „Българска петролна рафинерия” ЕООД. През 2016 г. ще продължи и дейността по извършване на лабораторни анализи към външни клиенти.

ПДНГ-СЕРВИЗ ЕООД

През 2016 год. дружеството ще продължи доставянето на специализирано оборудване, резервни части и материали във връзка с обезпечаване изпълнението на дейностите и проектите за търсене, проучване, разработка и експлоатация на нефтени и газови находища за нуждите на „Проучване и добив на нефт и газ” АД.

ХИМОЙЛ БГ ЕООД

През 2016 год. дружеството ще въведе в експлоатация нова инсталация за продажба на компресиран природен газ на територията на обект – „Бензиностанция-Балик”, гр.Добрич. Започва се и проектиране на нов обект /Бензиностанция/на дружеството на територията на гр.Варна.

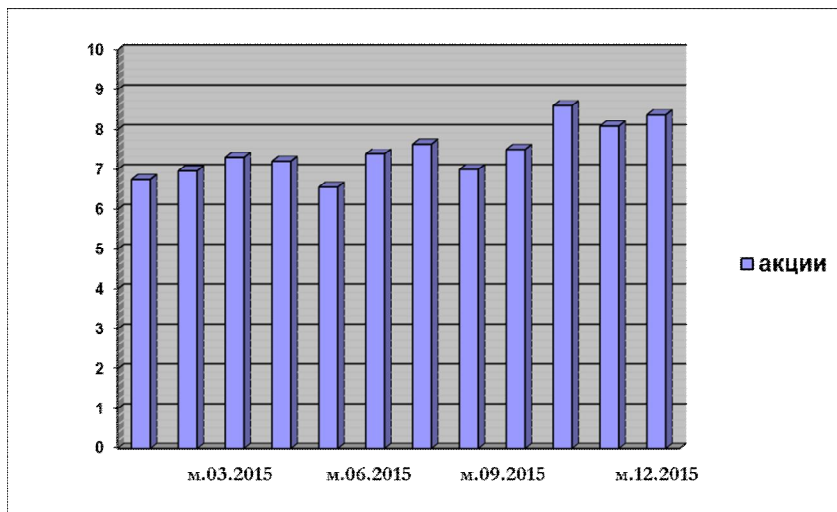
Дружеството предвижда да изгради мрежа от бензиностанции, разположени в добри локации в основните градове и пътни артерии в България и изграждането на петролни бази, които да обслужват дейността му по търговия на едро с горива.

ИЗДАТЕЛСТВО ГЕОЛОГИЯ И МИНЕРАЛНИ РЕСУРСИ ООД

Освен утвърдената вече дейност по издаване на списанието „Геология и минерални ресурси”, в условията на силна конкуренция, Издателството ще търси възможности за изработка и издаване на специализирана литература в областта на геологията както на български така и на английски език.

V. Промени в цената на акциите на дружеството към 31.12.2015 год.

VI. Анализ и разяснение на информацията по приложение № 11 от Наредба № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, издадена от КФН.

1. Структура на капитала на Групата, включително ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас.

Капиталът на Групата е в размер на 12 228 062 /дванадесет милиона двеста двадесет и осем хиляди нула шестдесет и два/ лв., разделен на 12 228 062 /дванадесет милиона двеста двадесет и осем хиляди нула шестдесет и два/ броя безналични поименни акции, всяка една от 1 /един/ лв.

Към 31 декември 2015г. акциите са притежание на 400 акционери – физически и юридически лица, като няма отделни класове.

Акциите от капитала на Групата са обикновени, безналични, поименни акции, даващи всички права на притежателите им съгласно разпоредбите на Търговския закон.

Всички акции от капитала на Групата са допуснати до търговия на регулирания пазар в Република България.

2. Ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от дружеството или друг акционер.

На „ПДНГ” АД не е известно при прехвърлянето на акции от капитала да има ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от

дружеството или друг акционер, с изключение на съществуващи законови ограничения в Закона за публичното предлагане на ценни книжа или други законови разпоредби.

3. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в Общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Списъкът на основните акционери на Групата е представен както следва:

	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2014
	Брой акции	%	Брой акции	%
”Зърнени храни България” АД	6 263 464	51,22	6 117 464	50,03
”Инвест капитал мениджмънт” ООД	1 936 600	15,84	1 936 600	15,84
”Химимпорт” АД, София	1 692 824	13,84	1 692 824	13,84
Други юридически лица	1 967 938	16,10	2 105 526	17,22
Физически лица	367 236	3,00	375 648	3,07
	12 228 062	100	12 228 062	100

4. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.
В капитала на Групата няма акции, даващи специални контролни права на акционери.

5. Системата за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служители на Групата са и нейни акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях.

На ръководството на Групата не е известно служители да притежават акции от капитала на ПДНГ АД, позволяващи им упражняването на контрол.

6. Ограничения върху правата на глас като ограничения върху правата на глас на акционерите с определен процент или брой гласове, краен срок за упражняване на правата на глас или системи, при които със сътрудничество на дружеството финансовите права, свързани с акциите, са отделени от притежаването на акциите.

При упражняване на глас при вземане на решения от Общото събрание на акционерите съществуват ограниченията, регламентирани в разпоредбите на глава VIII - ма от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

7. Споразумения между акционерите, които са известни на Групата и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

На Групата не ѝ е известно наличието на споразумения между акционерите, които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

8. Разпоредбите относно назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на Групата и относно извършването на изменения и допълнения в устава.

При вземането на решения от компетентните органи, касаещи назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на Групата и относно извършването на изменения и допълнения в устава, се спазват разпоредбите на Търговския закон и Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

9. Правомощията на управителните органи на Групата, включително правото да взема решения за издаване и обратно изкупуване на акции на дружеството.

При упражняване на правомощията си управителните органи на Групата се придържат и стриктно спазват разпоредбите, регламентиращи тези правомощия в Търговския закон, Закона за публично предлагане на ценни книжа и Устава на дружеството.

10. Съществени договори на Групата, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на Групата; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

В Групата няма договори, които да пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на Групата при осъществяване на задължително търгово предлагане.

11. Споразумения между Групата и управителните и органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

При напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане, на членовете на управителните органи на Групата и на служителите на Групата се изплащат предвидените за това обезщетения съгласно Кодекса на труда и договорите за възлагане на управлението на дружеството.

12. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени в консолидирания финансов отчет.

Промените в реализираните финансови резултати, отразени в консолидираните финансовите отчети на „Проучване и добив на нефт и газ” АД към 31.12.2015 г. и към 31.12.2014 г. са както следва:

	2015	2014	Изменение
	'000 лв.	'000 лв.	увеличение
Приходи			
Приходи от продажби	37 331	36 387	944
Други	2 418	1 398	1 020
	39 749	37 785	1 964

	2015	2014	Изменение увеличение/ (намаление)
	’000 лв.	’000 лв.	
Разходи			
Разходи за материали	(5 481)	(5 963)	482
Разходи за външни услуги	(4 650)	(2 928)	(1 722)
Разходи за персонал	(9 431)	(8 495)	(936)
Разходи за амортизации	(5 953)	(5 275)	(678)
Други разходи	(7 545)	(9 778)	2 233
Капитализирани разходи за придобиване на дълготрайни активи по стопански начин	4 891	8 560	(3 669)
Изменение на запасите на продукцията и незавършено производство	253	(999)	1 252
Печалба от продажба на нетекущи активи	12	868	(856)
Себестойност на продадените краткотрайни активи	(6 713)	(7 083)	370
	(34 617)	(31 093)	(3 524)
Печалба от оперативна дейност	5 132	6 692	(1 560)
Финансови разходи	(1 585)	(1 101)	(484)
Финансови приходи	2 328	2 911	(583)
(Загуба)/Печалба от операции с финансови активи	(21)	963	(984)
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	4	10	(6)
Счетоводна печалба преди данъци	5 858	9 475	(3 617)

13. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Изградената системата за вътрешен контрол на Групата гарантира ефективно функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

Системата за вътрешен контрол е изградена и функционира с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на Групата и подпомагане на тяхното ефективно управление.

14. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

За годината няма промяна в управителните и надзорните органи на Дружеството.

15. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата, включително начислени суми като парични възнаграждения:

2015
’000 лв.

Заплати	(1 327)
Разходи за социални осигуровки	(37)
	(1 364)

16. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негов ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава и срок на опциите:

	2015 Брой Акции	2015 %	2014 Брой Акции	2014 %
1. “Химимпорт” АД, София	1 692 824	13,84	1 692 824	13,84

VII. Изпълнение на Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

„Проучване и добив на нефт и газ” АД е публично дружество по смисъла на чл.110 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).

Дейността на Управителния и Надзорния съвет на дружеството е в съответствие със залегналите в Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление. Дружеството съблюдава препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление.

Редовното годишно общо събрание на акционерите е проведено съгласно изискванията на действащото в страната законодателство. Материалите за провеждането и проведеното на 08.07.2015 г. Общо събрание на акционерите са изпратени на Комисията за финансов надзор (КФН) и Българска фондова борса АД (БФБ), както и обявени на интернет-страницата на дружеството.

Директорът за връзки с инвеститорите отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите, съгласно изискванията на ЗППЦК.

Политиката на дружеството е насочена към разкриване на информация към инвеститорите и регулаторните органи на капиталовия пазар. Информацията за всички важни събития в рамките на емитента се оповестяват чрез X3news - чрез „Сервиз Финансови пазари”, на сайта на „Българска фондова борса” АД. Всички инвеститори и заинтересовани лица могат да се запознаят с тях при вземане на решение да придобият, да продадат или да продължат да притежават публично предлагани ценни книжа.

VIII. Друга информация по преценка на Групата

С Решение на Общото събрание на акционерите на „Проучване и добив на нефт и газ” АД, проведено на 08.07.2015 г. е прието предложението на Управителния съвет на дружеството от печалбата за 2014 г., като дивидент на акционерите да бъде разпределена и изплатена брутната сума от 8 315 082,16 лева. Брутната сума за един брой акция от капитала на дружеството е 0,68 лева.

На 30.09.2015 г. „Проучване и добив на нефт и газ” АД в съответствие със законовите срокове е превело парична сума за дължимия дивидент по сметка на „Централен депозитар“ АД.

**УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
НА „ПРОУЧВАНЕ И ДОБИВ НА НЕФТ И ГАЗ” АД
гр. СОФИЯ**

20 април 2016 г.

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
„Проучване и добив нефт и газ” АД
гр. София

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на дружество „Проучване и добив нефт и газ” АД и неговите дъщерни дружества към 31 декември 2015 г. включващ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015 г., консолидиран отчет за печалбата или загубата или другия всеобхватен доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на консолидиран финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидирания финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези

оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в консолидирания финансов отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение консолидираният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на „**Проучване и добив нефт и газ**” АД и неговите дъщерни дружества към 31 декември 2015 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен консолидиран доклад за дейността към 31 декември 2015 г.

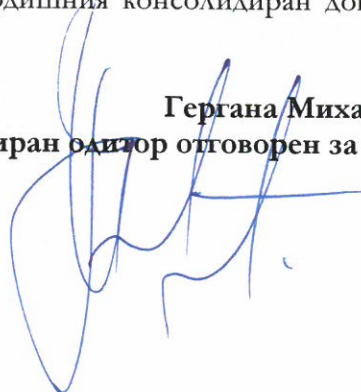
Ние прегледахме годишния консолидиран доклад за дейността към 31 декември 2015 г. на „**Проучване и добив нефт и газ**” АД и неговите дъщерни дружества, които не е част от консолидирания финансов отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния консолидиран доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа в консолидирания финансов отчет към 31 декември 2015 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния консолидиран доклад за дейността се носи от ръководството.

Марий Апостолов
Управител

Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

Гергана Михайлова
Регистриран одитор отговорен за одита

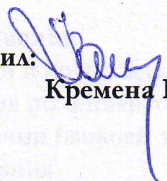

27 април 2016 г.
гр. София

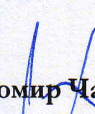

Консолидиран отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2015 ‘000 лв.	31 декември 2014 ‘000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	8	18 342	13 751
Имоти, машини и съоръжения	9	52 202	56 049
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	466	462
Отсрочени данъчни активи	11	124	193
Нетекущи активи		71 134	70 455
Текущи активи			
Материални запаси	12	7 373	7 337
Краткосрочни финансови активи	13	36 185	37 040
Търговски вземания	14	5 023	5 063
Вземания от свързани лица	35	5 087	8 924
Други вземания	15	3 225	3 465
Пари и парични еквиваленти	16	5 298	3 036
Текущи активи		62 191	64 865
Общо активи		133 325	135 320

Съставил:
Кремена Върбова

Дата: 20.04.2016 г.

Изпълнителен директор:
Любомир Чакъров

Прокурист:
Мария Владимирова

Заверил съгласно одиторски доклад от 27 април 2016 г.:

Марий Апостолов
Управител

Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

Гергана Михайлова
Регистриран одитор отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

Пояснение	31 декември 2015 ‘000 лв.	31 декември 2014 ‘000 лв.
Собствен капитал и пасиви		
Собствен капитал		
Акционерен капитал	17.1	12 228
Други резерви	17.2	77 309
Неразпределена печалба		10 119
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка		99 656
Неконтролиращо участие	17.3	4 338
Общо собствен капитал	103 994	106 961
Пасиви		
Нетекущи пасиви		
Провизии	18	598
Пенсионни задължения към персонала	19.2	452
Задължения към свързани лица	35	1 163
Задължения по финансов лизинг	10.1	4 719
Финансирания	20	1 529
Отсрочени данъчни пасиви	11	95
Нетекущи пасиви	8 556	10 687
Текущи пасиви		
Пенсионни и други задължения към персонала	19.2	1 125
Задължения по финансов лизинг	10.1	1 557
Краткосрочни банкови заеми	21	-
Финансирания	20	248
Търговски задължения	22	6 365
Задължения към свързани лица	35	7 821
Задължения за данъци върху дохода		283
Други задължения	23	3 376
Текущи пасиви	20 775	17 672
Общо пасиви	29 331	28 359
Общо собствен капитал и пасиви	133 325	135 320

Съставил:

Кремена Върбова

Дата: 20.04.2016 г.

Изпълнителен директор:

Любомир Чакъров

Прокурист:

Мария Владимирова

Заверил съгласно одиторски доклад от 27 април 2016 г.:

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

 Регистриран одитор отговорен за одита
 Гергана Михайлова

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

	Пояснение	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от продажби	24	37 331	36 387
Други приходи	25	2 418	1 398
Разходи за материали	26	(5 481)	(5 963)
Разходи за външни услуги	27	(4 650)	(2 928)
Разходи за персонала	19.1	(9 431)	(8 495)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	8, 9	(5 953)	(5 275)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(6 713)	(7 083)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		253	(999)
Печалба от продажба на нетекущи активи	28	12	868
Други разходи	29	(7 545)	(9 778)
Капитализирани разходи за придобиване на дълготрайни активи по стопански начин		4 891	8 560
Печалба от оперативна дейност		5 132	6 692
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	4	10
(Загуба)/Печалба от операции с финансови активи	31	(21)	963
Финансови разходи	30	(1 585)	(1 101)
Финансови приходи	30	2 328	2 911
Печалба преди данъци		5 858	9 475
Разходи за данък върху дохода	32	(496)	(159)
Печалба за годината		5 362	9 316
Друга всеобхватна загуба:			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	19.2	(18)	-
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	11	2	-
Друга всеобхватна загуба за годината, нетно от данъци		(16)	-
Общо всеобхватен доход за годината		5 346	9 316
Печалба за годината, отнасяща се до:			
Неконтролиращото участие		98	130
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		5 264	9 186
Общо всеобхватен доход за годината, отнасящ се до:			
Неконтролиращото участие		98	130
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		5 248	9 186
Доход на акция		лв.	лв.
		0,43	0,75

Доход на акция

Съставил:

Кремена Върбова

Дата: 20.04.2016 г.

Изпълнителен директор:

Добомир Чакъров

Прокурист:

Мария Владимирова

Заверил съгласно одиторски доклад от 27 април 2016 г.:

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Гергана Михайлова

Регистриран одитор отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтролирано участие	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2015 г.	12 228	77 242	13 251	102 721	4 240	106 961
Разпределение на дивиденди	-	-	(8 315)	(8 315)	-	(8 315)
Сделки със собствениците	-	-	(8 315)	(8 315)	-	(8 315)
Печалба за годината	-	-	5 264	5 264	98	5 362
Друга всеобхватна загуба	-	(17)	1	(16)	-	(16)
Общо всеобхватен доход за годината	-	(17)	5 265	5 248	98	5 346
Разпределение на печалба за резерви	-	104	(104)	-	-	-
Други промени в капитала	-	(20)	22	2	-	2
Салдо към 31 декември 2015 г.	12 228	77 309	10 119	99 656	4 338	103 994

Съставил:
Кремена Върбова

Изпълнителен директор:

Любомир Чакъров

Дата: 20.04.2016 г.

Прокурист:

Мария Владимирова

Заверил съгласно одиторски доклада от 27 април 2016 г.:

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Регистриран одитор отговорен за одита

Гертана Михайлова

„Проучване и добив на нефт и газ” АД

Консолидиран финансов отчет

31 декември 2015 г.

5

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтроли- ращо участие	Общо собствен капитал
Сaldo към 1 януари 2014 г.	12 228	76 716	18 043	106 987	4 110	111 097
Разпределение на дивиденди	-	-	(13 451)	(13 451)	-	(13 451)
Сделки със собствениците	-	-	(13 451)	(13 451)	-	(13 451)
Печалба за годината	-	-	9 186	9 186	130	9 316
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	9 186	9 186	130	9 316
Разпределение на печалба за резерви	-	755 (229)	(755)	-	-	-
Други промени в капитала	-	-	228	(1)	-	(1)
Сaldo към 31 декември 2014 г.	12 228	77 242	13 251	102 721	4 240	106 961

Съставил:

Кремена Върбова

Дата: 20.04.2016 г.

Изпълнителен директор:

Добомир Цакъров

Прокурист:

Мария Владимирова

Заверил съгласно одиторски доклад от 27 април 2016 г.:

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие
Рег. №032

Регистриран одитор отговорен за одита

Гертана Михайлова

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	51 567	45 604
Плащания към доставчици	(23 205)	(25 078)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(9 362)	(8 490)
Плащания на корпоративен данък върху печалбата	(733)	(1 482)
Плащания за данъци, без корпоративен данък	(4 708)	(4 995)
Други плащания за оперативна дейност	(8 435)	(944)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	5 124	4 615
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(547)	(1 080)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	-	1 117
Покупка на финансови активи	(222)	-
Продажба на финансови активи	-	1 739
Предоставени заеми	(4 189)	(1 007)
Постъпления от предоставени заеми	2 292	960
Постъпления от лихви	140	419
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(2 526)	2 148
Финансова дейност		
Постъпление от финансиране	-	172
Получени банкови заеми	5 931	1 197
Плащания по получени банкови заеми	-	(1 010)
Плащания по получен заем (овърдрафт), нетно	(1 197)	(761)
Плащания по финансов лизинг	(2 677)	(2 993)
Плащания по получени заеми	(358)	-
Постъпления от получени заеми	358	-
Плащания на лихви	(561)	(542)
Плащания на дивиденди	(1 684)	(2 561)
Други плащания от финансова дейност	(147)	(142)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(335)	(6 640)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	2 263	123
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	3 036	2 921
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти	(1)	(8)
Пари и парични еквиваленти в края на годината	5 298	3 036

Съставил:

Кремена Върбова

Изпълнителен директор:

Албемир Чакъров

Дата: 20.04.2016 г.

Прокурист:

Мария Владимиров

Заверил съгласно одиторски доклад от 27 април 2016 г.:

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД

Специализирано одиторско предприятие

Регистриран одитор отговорен за одита

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Проучване и добив на нефт и газ АД

“Проучване и добив на нефт и газ” АД е регистрирано като акционерно дружество в търговския регистър при Софийски градски съд по фирмено дело № 4812/2004 г. на СГС-ФО, парт. №83784, том 1022, стр.131 и вписани промени с решение №1/27.05.2004 г., решение №2/15.06.2004 г., решение №3/25.02.2005 г., решение №4/31.03.2005 г., решение №5/15.04.2005 г., решение №6/15.08.2005 г., решение №7/12.10.2005 г., решение №8/28.03.2006 г. и решение №9/28.08.2006 г. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр. София, район Средец, ул.”Стефан Караджа” № 2.

Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 824033568.

Акциите на Дружеството са регистрирани на “Българска фондова борса” АД, София от 06.06.2003 г. с борсов код 4O1.

Основната дейност на компанията-майка се състои в:

- търсене, проучване и реализация на суров нефт и природен газ;
- търсене, проучване и експлоатация на находища на термални, минерализирани и подземни води за питейни, битови и промишлени цели;
- разкриване и проучване на находища на геотермална енергия;
- сондиране на търсещи, проучвателни и експлоатационни сондажи за нефт и газ, подземни води и геотермална енергия; и
- всички видове сервизна дейност, свързана с основния предмет на дейност.

Мажоритарен собственик на компанията-майка, който изготвя консолидирани финансови отчети е ”Зърнени храни България” АД. ”Зърнени храни България” АД е регистрирано на Българска фондова борса София АД. Собственик на ”Зърнени храни България” АД е „Химимпорт“ АД, който изготвя консолидирани финансови отчети и е дружество регистрирано на фондова борса.

Компанията-майка е с двустепенна форма на управление, която към датата на отчета е както следва:

Надзорен съвет в състав:

Председател:

“Химимпорт” АД, вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 000627519, рег. по ф.д. № 2655/1989 г. по описа на Софийски градски съд, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Стефан Караджа” № 2, представлявано от Изпълнителните директори Иво Каменов Георгиев и Марин Великов Митев съгласно съдебно решение №23/09.02.2006 г.;

Членове:

1. “ИНВЕСТ КЕПИТЪЛ” АД, вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 831541734, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Стефан Караджа” №2, представлявано от Изпълнителния директор Иво Каменов Георгиев рег. по ф.д. №7152/1994 г. по описа на СГС и решение №22/01.02.2006 г.

2. Елена Николова Драганова

Управителен съвет в състав:

Председател: Миролjub Панчев Иванов

Членове: 1. Пламен Костадинов Николов
2. Любомир Тодоров Чакъров
3. Любомир Костов Ненков

Изпълнителни директори: Пламен Костадинов Николов и Любомир Тодоров Чакъров.

Прокурист: Мария Илиева Владимирова.

Дружеството се представява както следва:

- Изпълнителният директор Пламен Костадинов Николов само заедно с Прокуриста Мария Илиева Владимирова.
- Изпълнителният директор Любомир Тодоров Чакъров само заедно с Прокуриста Мария Илиева Владимирова.
- Прокуристът Мария Илиева Владимирова само заедно с единия от Изпълнителните директори на дружеството.

Към 31 декември 2015 г. броят на персонала е 575 работници и служители (31 декември 2014 г.: 595 работници и служители).

Към датата на консолидирания финансов отчет “Проучване и добив на нефт и газ” АД притежава контролно и значително участие в дружества, за които възниква основание за консолидиране. Дъщерните и асоциирани дружества, участващи в консолидацията са следните:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	2015 % участие	2014 % участие
Българска петролна рафинерия ЕООД	България	100	100
ПДНГ Сервиз ЕООД	България	100	100
Химойл БГ ЕООД	България	100	100
Издателство ГМР ООД	България	70	70
Голф Шабла АД	България	65	65

Име на асоциираното предприятие	Страна на учредяване	2014 % участие	2013 % участие
Каварна газ ООД	България	35	35

Българска петролна рафинерия ЕООД

Дружеството е вписано като еднолично дружество с ограничена отговорност в България в регистъра на търговските дружества с решение №13322/06.01.2004 г. на Софийски градски съд - фирмено отделение, парт. 80939, том. 968, рег. I, стр. 101, със седалище и адрес на управление гр. София, р-н Средец, ул. „Стефан Караджа” № 2. Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 131184930.

Основната дейност на дружеството е преработка на нефт и кондензат, производство на нефтени продукти, полимери и синтетични влакна, както и съответната търговска

дейност. Дружеството извършва дейността си в землището на село Дисевица, Община Плевен, Област Плевен.

Регистрираният капитал на дружеството е 3 843 700 лв., разделен на 38 437 дяла по 100 лв. всеки. Едноличен собственик на капитала е „Проучване и добив на нефт и газ” АД гр. София.

Дружеството се представлява от управителите Исая Данаилов Лазаров и Павел Георгиев Германов само заедно.

Към 31 декември 2015 г. персоналът на Дружеството наброява 54 човека (31 декември 2014 г.: 53 човека).

ПДНГ Сервиз ЕООД

Дружеството е регистрирано като еднолично дружество с ограничена отговорност в търговския регистър при Софийски градски съд по фирмено дело №7050/2006 г. на СГС-ФО, парт.№105609, том 1419, рег.1, стр.181. Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 175105183. Седалището и адресът на управление на Дружеството е: гр. София, район Средец, ул. ”Стефан Караджа” №2.

Капиталът на дружеството е 5 000 лв. Едноличен собственик на капитала на „ПДНГ-Сервиз” ЕООД е „Проучване и добив на нефт и газ” АД.

Основната дейност на дружеството е: вътрешнотърговска и външнотърговска дейност, доставки, услуги, строителство, сервизна, инженерингова, маркетингова, лизингова, консултантска, агентска и посредническа дейност, внос, износ и реекспорт.

Дружеството се представлява от управителя Росица Пенчева Пенчева.

Към 31 декември 2015 г. персоналът на Дружеството наброява 6 (2014 г.: 5) служители.

Химойл БГ ЕООД

„Химойл БГ” ЕООД (предишно наименование „Химимпорт Петрол Варна” ЕООД) е вписано като еднолично дружество с ограничена отговорност в България в регистъра на търговските дружества с решение №1912/03.10.2002 г. на Варненски окръжен съд, парт. 44, том. 265, стр. 174, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. ”Стефан Караджа” №2. ЕИК на Дружеството е 103780040.

Предметът на дейност на „Химойл БГ” ЕООД е внос, износ, реекспорт и други търговски операции с нефт, химически, нефтени и нефтохимически продукти и всички други стоки и дейности, незабранени от закона, комисионна, складова и спедиционна дейност, търговско представителство и посредничество в страната и чужбина, продажба на стоки от собствено производство.

Регистрираният капитал на Дружеството е 495 000 лв., разделен на 9 900 дяла по 50 лв. всеки.

Едноличен собственик на капитала е „Проучване и добив на нефт и газ” АД, гр. София, рег. по ф.д. 4616/1991 г., публично дружество, чийто акции се котират на Българска фондова борса - София. Краен собственик на дружеството е „Химимпорт инвест” АД, което не е регистрирано на фондова борса.

Към 31.12.2015 г. дружеството се представлява от управителите Антон Дучев и Йордан Йорданов, заедно.

На 07.03.2016 г. е вписана промяна в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, с която е освободен управителя Антон Дучев и е вписан управителя Иван Христов.

След промяната Дружеството се представлява от управителите Йордан Йорданов и Иван Христов само заедно.

Към 31 декември 2015 г. персоналът на Дружеството наброява 39 (2014 г.: 35) работници и служители.

Издателство Геология и минерални ресурси ООД

Дружеството е регистрирано като дружество с ограничена отговорност в търговския регистър при Софийски градски съд с решение № 1 от 20.01.1994 г. и решение № 2 от 02.02.1999 г. по фирмено дело №26169/1993 г., парт.№534, том 10, стр.131. Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 831476610.

Седалището на Дружеството е: гр. София, ул.”Стефан Караджа” № 2, а адресът на управление се намира в гр. София, община Оборище на бул.”Кн. Мария Луиза” № 22.

Дружеството има за основна дейност: издателска и разпространителка дейност на периодично списание с наименование “Геология и минерални ресурси”, на годишници и каталози на институти, търговски дружества, научни трудове и монографии в областта на търсенето, проучването, регионалните геоложки изследвания и добива на минерални ресурси, на специфични правилници, нормативни актове, търговски котировки, информации и реклами в посочената област, преводаческа дейност, представителства на чужди издателства, разпространение на чужда и българска периодика за отрасъла, създаване, адаптиране и внедряване на програмни продукти, както и всяка друга позволена от закона дейност.

Основният капитал на дружеството е 5 000 лв.

Съдружници в дружеството към датата на консолидирания отчет са както следва:

- Проучване и добив на нефт и газ АД;
- Геомаш АД, гр. Балчик, с ЕИК 124099967;
- Геология, проектиране и проучване АД, гр. Варна, с ЕИК 103002349;
- Никола Георгиев Вардев;
- Желю Иванов Желев;
- Сашка Иванова Кожухарова.

Към 31.12.2015 г. Дружеството се управлява и представлява от управителите Желю Иванов Желев и Росица Пенчева Пенчева заедно.

Голф Шабла АД

Дружеството е регистрирано като акционерно дружество в търговския регистър при Добрички окръжен съд с решение №2042 от 04.09.2007 г. по фирмено дело №1171/2007 г., партиден №926, том 169, стр. 117 и вписани промени с удостоверение

№20080521145716/21.05.2008 г. в Агенцията по вписванията. Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 124712625. Седалището и адресът на управление на Дружеството е: гр. Шабла, Рибарско селище, административна сграда на Проучване и добив на нефт и газ АД.

Основната дейност на Дружеството включва: организиране на спортни и развлекателни мероприятия; атракционна дейност в областта на спорта и туризма; изграждане на голф игрища и прилежащи съоръжения; извършване на туристически услуги, хотелиерство и ресторантьорство; проектиране, строеж, обзавеждане, покупка и продажба на недвижими имоти; реклама, консултантски и информационни услуги; маркетинг и инженеринг; търговско представителство и агентирене.

Дружеството е с капитал в размер на 10 183 700 (десет милиона сто осемдесет и три хиляди и седемстотин) лева, разпределен в 101 837 броя обикновени поименни акции с номинална стойност 100 лв. за всяка акция.

“Проучване и добив на нефт и газ” АД притежава 65% от капитала на “Голф Шабла” АД.

Дружеството е с едностепенна форма на управление, която към датата на консолидирания отчет е както следва:

Съвет на директорите в състав:

1. Марин Великов Митев
2. Малин Генов Малчев
3. Николай Божидаков Николаев
4. Павел Георгиев Германов
5. Пенка Георгиева Макакова
6. Георги Христов Тритаков
7. Пламена Микова Маринова

Дружеството се управлява и представлява от Марин Великов Митев – Изпълнителен директор.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 лв.) (включително сравнителната информация), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко

бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2015 г.:

МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Вноски на служители, в сила от 1 юли 2014 г., приет от ЕС за годишни периоди на или след 1 февруари 2015 г.

Измененията към МСС 19 поясняват изискванията на МСС 19 относно вноски на служители или трети лица и дават възможност вноски, които не зависят от броя на годините за предоставяне на услугите, да бъдат третирани като намаление на разходите за текущ стаж в периода, в който съответните услуги са предоставени.

Годишни подобрения 2012 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 февруари 2015 г.

Тези изменения включват промени от цикъла 2010-2012 на проекта за годишни подобрения, които засягат следните стандарти:

- МСФО 3 „Бизнес комбинации“;
- МСФО 8 „Оперативни сегменти“;
- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“;
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ и МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“;
- МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Годишни подобрения 2013 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 януари 2015 г.

Тези изменения включват промени от цикъла 2010-2012 на проекта за годишни подобрения, които засягат следния стандарт:

- МСФО 3 „Бизнес комбинации“;
- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2015 г., но нямат ефект върху финансовия отчет на Групата:

- Годишни подобрения 2012 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 февруари 2015 г. Тези изменения включват промени от цикъла 2010-2012 на проекта за годишни подобрения, които засягат МСФО 2 „Плащане на базата на акции“.

- Годишни подобрения 2013 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 януари 2015 г. Тези изменения включват промени от цикъла 2010-2012 на проекта за годишни подобрения, които засягат следните стандарти:

- МСФО 1 „Прилагане за първи път на МСФО“;

- МСС 40 „Инвестиционни имоти“.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрението на този консолидиран финансов отчет някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2015 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Групата.

Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на Групата за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила. Информация относно нови стандарти, изменения и разяснения, които биха могли да имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата, е представена по-долу. Ръководството е все още в процес на оценка на ефектите, които посочените по-долу стандарти биха могли да имат върху консолидирания финансов отчет.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Дружеството е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовия отчет.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения са в резултат на несъответствието между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при третирането на продажба или апортна вноска на активи между инвеститора и асоциираното предприятие или съвместното предприятие. Вследствие на тези изменения се признава печалба или загуба в пълен размер, когато сделката включва бизнес независимо дали бизнесът е отделен в дъщерно предприятие. Частична печалба или загуба се признава, когато сделката включва активи, които не представляват бизнес, дори и тези активи да са собственост на дъщерно предприятие.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква дружеството да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което дружеството ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта. Дружествата следва да прилагат стандарта

ретроспективно за всеки представен предходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни съборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения засягат следните стандарти:

- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтни проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения, които са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2015 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Групата, не се очаква да имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата:

- МСФО 9 „Финансови инструменти” (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия” – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС;
- МСФО 11 „Съвместни ангажименти” (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС;
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” и МСС 38 „Нематериални активи” (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС;
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” и МСС 41 „Земеделие” (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС;
- МСС 27 „Индивидуални финансови отчети” (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС;
- Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС. Тези изменения засягат МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности” относно методи на отписване.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет,

и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2015 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява делът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в отчетната стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

4.5. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред “Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал”. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които дялът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото дялът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.6. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявления фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет.

4.7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Групата оперира в следните бизнес сегменти:

- Добив на суров нефт и природен газ
- Търсене и проучване
- Преработка на продукция
- Сервизни услуги
- Издателска дейност
- Търговия и други дейности

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти” Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Освен това, активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповтаряеми събития. Финансовите приходи и разходи се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.8. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки, продукция, предоставяне на услуги и други приходи. Приходите от основните продукти и услуги са представени в пояснение 24.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, търговските отстъпки и количествени рабати, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите изгоди от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.8.1. Продажба на продукция и стоки

Продажбата на продукция и стоки включва продажба на суров нефт, природен газ, нефтопродукти и други стоки. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставената произведена продукция и стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.8.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват сондажни, проучвателни, хидрогеоложки, ремонтни, транспортни и други услуги и наеми.

Приходите се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на консолидирания финансов отчет.

Приходът от наеми по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.8.3. Приходи от финансираня

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с придобиване на нетекущи активи, се показват първоначално в консолидирания отчет за финансовото състояние като отсрочено финансиране, когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Групата ще е в състояние да изпълни всички свързани с тях изисквания. Приходите от финансираня за дълготрайни активи се признават в печалбата или загубата за периода на систематична база в рамките на полезния живот на съответния актив.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата за финансиране на текущата дейност, се признават на систематична база в печалбата или загубата през периодите, в които са извършени съответните разходи, които следва да бъдат компенсирани с получените дарения.

4.8.4. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди, различни от приходите от инвестиции в асоциирани предприятия, се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.9. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.10. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за доходите на ред „Финансови разходи”.

4.11. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно (вж. пояснение 4.4). Репутацията се оценява по стойност на придобиване,

намалена с натрупаните загуби от обезценка (вж. пояснение 4.16 за информацията относно тестовите за обезценка).

4.12. Нематериални активи

Нематериалните активи включват програмни продукти, патенти, продукти от развойна дейност, активи по проучване и оценка на минерални ресурси и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за доходите в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Сервитутни права 7, 27, 29 години
- Други 2,7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.13. Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Проучването и оценката на минералните ресурси за Групата, се отнася до проучване и оценка на суров нефт и природен газ. След придобиване на право за проучване и оценка,

всички разходи свързани с този процес се капитализират първоначално по разходоопределящи звена – конкретен „Блок“.

Групата признава като активи по проучване и оценка всички пряко свързани разходи, доколкото те са свързани със специфични дейности по проучване и оценка, които може да се отнесат директно към точно определена площ за проучване „Блок“, за която Групата е получила права от съответните държавни институции. Такива разходи включват най-малко следните видове:

- Придобиване на права за проучвания;
- Топографски, геологически, геохимически и геофизични изследвания;
- Проучвателни сондажи;
- Вземане на проби за анализ;
- Дейности, свързани с оценяване техническата изпълнимост и търговската приложимост на добиването на минерални ресурси.

Всички разходи, направени преди получаването на права за проучване и оценка се отнасят в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси могат да бъдат класифицирани като:

- Разрешения за търсене и проучване, издадени от МИЕ, съгласно Закона за подземните богатства и свързаните с тях такси;
- Всички разходи за топографски, геологически, геохимически и геофизични изследвания, проучвателни сондажи, изкопни работи, вземане на проби за анализ и други дейности, свързани с оценяване техническата изпълнимост и търговската приложимост на добиването на минерални ресурси, както и други разходи за проучване и оценка, които са направени за конкретна площ, за която Групата притежава разрешение за проучване. Тези разходи включват и разходите за възнаграждение на персонала, материали и използвано гориво, снабдителни разходи и плащания направени към доставчици.

Разходите по проучване и оценка на минерални ресурси се капитализират и представят като нематериални активи до момента, до който не бъде доказана възможността или невъзможността за техническа изпълнимост и търговска приложимост на минералния ресурс. След доказване на техническа изпълнимост и търговска приложимост на открития минерален ресурс, разходите по проучване и оценка се трансформират към „Имоти, машини и съоръжения“.

Активите по проучване и оценка се преглеждат технически, финансово и на управленско ниво поне веднъж годишно с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности и извличане на ползи от направеното откритие, както и за наличие на индикации за обезценка. В случай че Групата няма намерение да продължава проучвателните дейности или има индикации за обезценка, разходите се отписват.

Оценяването на активите по проучване и оценка на минерални ресурси при тяхното първоначално признаване в консолидирания отчет за финансовото състояние е по

себестойност. Елементите на себестойността включват операции по проучване и оценяване.

“Операции по проучване” – означава операциите с цел проучване на акумулация от петрол. Това включва, без да се ограничава до, геоложки, геофизични, фотографски, геохимични и други анализи, изучавания и изследвания, както и сондиране, удълбочаване, напускане или обсаждане и перфориране, както и изпитване на търсещи сондажи за откриването на петрол, и покупката, наемането или придобиването на такива суровини, материали, оборудване за тези дейности, каквито могат да бъдат включени в одобрените годишни работни проекти и бюджети.

“Операции по оценяване” – означава работите по оценяване (част от проучването) и работна програма за оценяване, изпълнявана след открития, с цел оконтуряване на природния резервоар, към който се отнася откритието по отношение на дебелина и латерално разпространение, и оценяване на извлекаемите количества в него, и следва да включва, без да се ограничава от геоложки, геофизични, фотографски, геохимични и други анализи.

4.14. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на Имоти, машини и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за доходите за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Съоръжения	25 години
• Машини и оборудване	3-4 години
• Автомобили	4 години
• Транспортни средства	10 години

- Стопански инвентар 7 години
- Компютри 2 години
- Други 7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 700 лв.

4.15. Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални

активи”. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за доходите за съответния отчетен период.

4.16. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.17. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или са прехвърлени съществени рискове и ползи от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.17.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на консолидирания финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи” и „Финансови приходи” с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на консолидирания финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за

обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи”.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които или са определени като финансови активи на разположение за продажба, или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в консолидирания отчет за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови приходи”. Възстановяването на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на загубите от обезценка на дългови финансови инструменти, чието възстановяване се признава в печалбата или загубата, само ако то е обективно свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.17.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови и търговски заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата

стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи”.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковият заем е взет с цел подпомагане на дейността на Групата. Той е отразен в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заема. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се признават в консолидирания отчет за доходите на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите на предприятието майка, се признават след одобрението им от общото събрание на акционерите.

4.18. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, продукция, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материали и стоки, като използва метода първа входяща – първа изходяща.

Групата определя разходите за продукция, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.19. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.25.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.20. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити, които са лесно обрацаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.21. Собствен капитал

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Другите резерви включват законови резерви, общи и други резерви. (вижте пояснение 17.2).

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

4.22. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Групата внася фиксирани вноски в независими дружества. Групата няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Групата плаща фиксирани вноски по държавни програми и пенсионни осигуровки за служителите във връзка с плановите с дефинирани вноски. Вноските по плановите се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране. Правните задължения за изплащането на дефинираните доходи остават задължения на Групата.

Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към отчетната дата, намалена със справедливата стойност на активите по плана.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи годишно с помощта на независими актюери. Оценката на задълженията е базирана на

стандартни инфлационни ставки, очаквана промяна на вероятността за оттегляне и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на ценни книжа, издадени и гарантирани от държавата, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Задълженията, признати по отношение на плановете с дефинирани доходи, предоставяни от Групата, подлежат на промяна, тъй като тези фактори могат да варират с течение на времето.

Актуерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.23. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно сročността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация (вж. пояснение 4.4). При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се

оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Условните задължения на Групата са описани в пояснение 38.

4.24. Финансирания (правителствени дарения)

Финансиранията представляват безвъзмездна помощ, предоставена от държавата (правителството, държавните агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни), отговарящи на определението за правителствени дарения съгласно МСС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на държавни помощи“.

Правителствените дарения се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, когато има достатъчна сигурност, че Групата ще изпълни условията, свързани с тях, и дарението е получено. Финансиранията за текуща дейност се признават на систематична база в периодите, в които се признават разходите, които те следва да компенсират. Финансиранията за придобиване на нетекущи активи се представят като приходи за бъдещи периоди и се признават в печалбата или загубата на систематична база през полезния живот на съответния актив.

4.25. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.26.

4.25.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.26. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.26.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.16). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.26.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2015 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 8 и 9. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.26.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични и пазарни колебания, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени.

4.26.4. Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над

очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

4.26.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на ценни книжа, издадени и гарантирани от държавата, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения.

4.26.6. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробености относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.26.7. Провизии

Групата начислява провизии за „Фонд за напускане” по концесионни договори. При определяне на размера на провизиите за „Фонд за напускане” Ръководството използва в най-висока степен актуални данни и предположения. Тези оценки обаче могат да се различават от действителните задължения, които биха били възникнали при прекратяване на концесионните договори.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2015 участие %	2014 участие %
Българска петролна рафинерия ЕООД	България	Преработка на продукция	100	100
ПДНГ Сервиз ЕООД	България	Сервизни услуги	100	100
Химойл БГ ЕООД	България	Търговия	100	100
Издателство ГМР ООД	България	Издателска дейност	70	70
Голф Шабла АД	България	Изграждане на недвижими имоти и др.	65	65

6. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Групата притежава 35 % от правата на глас и собствения капитал на дружеството „Каварна газ” ООД, гр. Каварна. Инвестицията е отчетена по метода на собствения капитал. Датата на финансовия отчет на асоциираното предприятие е 31 декември.

Име на асоциираното дружество	Страна на учредяване	2015 ‘000 лв.	Участие %	2014 ‘000 лв.	участие %
Каварна газ ООД	България	466	35	462	35
		466		462	

Дяловете на асоциираното предприятие не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котирувани цени на активен пазар.

Финансовата информация за асоциираното предприятие може да бъде обобщена, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Активи	1 890	2 077
Пасиви	(558)	(757)
Приходи	1 220	1 605
Печалба	14	30
Дял от финансовия резултат, полагащ се на Групата	4	10

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51 % от всички собственици на асоциираното предприятие. През 2015 г. и 2014 г. Групата не е получила дивиденди.

Групата няма условни задължения или други поети ангажменти, свързани с нейните инвестиции в асоциирани предприятия.

7. Отчитане по сегменти

Ръководството, отговорно за вземане на оперативни решения, определя оперативните сегменти базирайки се на видовете дейности, основните продукти и услуги, които се осъществяват от Групата. Дейността на Групата се разглежда като съвкупност от единици – оперативни сегменти, които могат да варират в зависимост от естеството и развитието на конкретен сегмент, като се отчита влиянието на рискови фактори, парични потоци, продукти и пазарни изисквания.

Всеки от оперативните сегменти се управлява отделно, доколкото той изисква отделни технологии и ресурси, както и отделни маркетингови подходи. Прилагането на МСФО 8 не е повлияло при идентифициране на основните оперативни сегменти на Групата в сравнение с тези определени в последния годишен консолидиран финансов отчет.

Съгласно МСФО 8 обявените печалби по сегменти, се основават на информацията, която се използва за нуждите на вътрешно управленско отчитане и която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 Групата прилага същата политика на оценяване, както в последния годишен консолидиран финансов отчет. Освен това активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти. Финансовите приходи и разходи се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Основните оперативните сегменти на Групата са следните:

- Добив на суров нефт и природен газ
- Търсене и проучване
- Преработка на продукция
- Сервизни услуги
- Издателска дейност
- Търговия и други дейности

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

2015 г.	Добив на суров нефт и природен газ	Търсене и проучване	Преработка на продукция	Сервизни услуги	Издателска дейност	Търговия и други дейности	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи							
Приходи от външни клиенти	22 739	-	198	9 291	57	7 464	39 749
Приходи от др. сегменти	1 306	-	3 565	-	-	3 269	8 140
Общо приходи	24 045	-	3 763	9 291	57	10 733	47 889
Разходи							
Разходи за материали	(4 101)	(1 426)	(1 143)	(291)	-	(94)	(7 055)
Разходи за персонал	(5 840)	(937)	(811)	(1 112)	(37)	(694)	(9 431)
Амортизация на нефинансови активи	(2 866)	(54)	(249)	(2 792)	-	(24)	(5 985)
Други разходи	(10 664)	2 417	(761)	(1 441)	(18)	(9 870)	(20 337)
Печалба от продажба на нетекучи активи	12	-	-	-	-	-	12
Оперативна печалба	586	-	799	3 655	2	51	5 093
Финансови приходи	1 626	-	674	-	-	358	2 658
Финансови разходи	(1 421)	-	(439)	-	-	(55)	(1 915)
Загуба от операции с финансови активи	(21)	-	-	-	-	-	(21)
Печалба на групата преди данъци	770	-	1 034	3 655	2	354	5 815
Активи на сегмента	83 798	17 916	23 153	23 556	47	14 066	162 536
Инвестиции в асоциирани предприятия	158	-	-	-	-	-	158
Общо консолидирани активи	83 956	17 916	23 153	23 556	47	14 066	162 694
Пасиви на сегмента	23 091	-	19 824	6 276	27	1 319	50 537
Капиталови разходи	1 870	4 609	13	-	-	347	6 839

2014 г.	Добив на суров нефт и природен газ	Търсене и проучване	Преработка на продукция	Сервизни услуги	Издателска дейност	Търговия и други дейности	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи							
Приходи от външни клиенти	21 299	-	8 215	-	60	8 211	37 785
Приходи от др. сегменти	10 069	-	4 348	-	4	5 584	20 005
Общо приходи	31 368	-	12 563	-	64	13 795	57 790
Разходи							
Разходи за материали	(3 611)	(3 209)	(9 856)	(395)	-	(82)	(17 153)
Разходи за персонал	(5 021)	(930)	(722)	(1 282)	(36)	(504)	(8 495)
Амортизация на нефинансови активи	(2 378)	(917)	(264)	(1 723)	-	(38)	(5 320)
Други разходи	(10 889)	5 056	(2 121)	(349)	(22)	(12 995)	(21 320)
Печалба от продажба на нетекучи активи	868	-	-	-	-	-	868
Оперативна печалба/(загуба)	10 337	-	(400)	(3 749)	6	176	6 370
Финансови приходи	2 078	-	803	-	-	459	3 340
Финансови разходи	(1 119)	-	(368)	-	-	(43)	(1 530)
Печалба от операции с финансови активи	963	-	-	-	-	-	963
Печалба/(загуба) на групата преди данъци	12 259	-	35	(3 749)	6	592	9 143
Активи на сегмента	91 058	13 307	23 509	25 825	41	13 833	167 573
Инвестиции в асоциирани предприятия	158	-	-	-	-	-	158
Общо консолидирани активи	91 216	13 307	23 509	25 825	41	13 833	167 731
Пасиви на сегмента	21 089	-	21 100	8 948	23	1 404	52 564
Капиталови разходи	13 571	8 166	729	-	-	6	22 472

Общата сума на приходите, оперативната печалба и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	47 889	57 790
Елиминирание на междусегментни приходи	(8 140)	(20 005)
Приходи на Групата	39 749	37 785
Разходи		
Общо разходи на сегменти	(42 796)	(51 420)
Елиминирание на междусегментни разходи	8 179	20 327
Разходи на Групата	(34 617)	(31 093)
Печалба		
Оперативна печалба на сегментите	5 093	6 370
Елиминирание на загуба от сделки между сегментите	39	322
Оперативна печалба на Групата	5 132	6 692
Финансови разходи	(1 915)	(1 530)
Финансови приходи	2 658	3 340
(Загуба)/Печалба от оценка на финансов актив	(21)	963
Печалба от инвестиция в асоциирани предприятия	4	10
Печалба на Групата преди данъци	5 858	9 475
	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Активи		
Общо активи на сегментите	162 694	167 731
Консолидация	(29 369)	(32 411)
Активи на Групата	133 325	135 320
	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Пасиви		
Общо пасиви на сегментите	50 537	52 564
Консолидация	(21 206)	(24 205)
Пасиви на Групата	29 331	28 359

8. Нематериални активи

Нематериални активи на Групата включват програмни продукти, патенти, продукти от развойна дейност, разходи по проучване и оценка на минерални ресурси и други. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

За годината до 31 декември 2015 г.	Програмни продукти	Патенти	Продукти от развойна дейност	Други	Разходи по проучване и оценка	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2015 г.	1 509	351	52	276	13 302	15 490
Новопридобити активи	25	-	-	29	4 609	4 663
Отписани активи	(4)	-	-	-	-	(4)
Салдо към 31 декември 2015 г.	1 530	351	52	305	17 911	20 149
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2015 г.	(1 462)	(74)	(52)	(151)	-	(1 739)
Отписани активи	4	-	-	-	-	4
Амортизация	(51)	(13)	-	(8)	-	(72)
Салдо към 31 декември 2015 г.	(1 509)	(87)	(52)	(159)	-	(1 807)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	21	264	-	146	17 911	18 342

За годината до 31 декември 2014 г.	Програмни продукти	Патенти	Продукти от развойна дейност	Други	Разходи по проучване и оценка	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2014 г.	1 500	326	52	276	7 320	9 474
Новопридобити активи	9	25	-	-	8 166	8 200
Обезценка	-	-	-	-	(1 167)	(1 167)
Прехвърлени в имоти, машини и съоръжения	-	-	-	-	(1 017)	(1 017)
Салдо към 31 декември 2014 г.	1 509	351	52	276	13 302	15 490
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2014 г.	(1 364)	(58)	(52)	(143)	-	(1 617)
Амортизация	(98)	(16)	-	(8)	-	(122)
Салдо към 31 декември 2014 г.	(1 462)	(74)	(52)	(151)	-	(1 739)
Балансова стойност към 31 декември 2014 г.	47	277	-	125	13 302	13 751

Групата не е сключвала съществени договори за покупко–продажба на нематериални активи за периода.

Балансовата стойност на нематериалните активи с неограничен полезен живот е в размер на 252 хил. лв., които представляват придобити лицензи по регламента „REACH” на ЕС в „Европейска агенция по химикали” (ЕСНА) без краен срок на валидност. Групата е извършила тест за обезценка на посочените нематериални активи и не е установена необходимост от обезценка.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”. Групата не е заложила нематериални активи като обезпечение по свои задължения.

8.1. Разходи по проучване и оценка

Разходите по проучване и оценка се състоят от предоставени права и капитализирани разходи по проучване и оценка.

Към 31.12.2015 г. са капитализирани разходи за проучване и оценка в Блок 1-12 Кнежа, Блок 1-4 Каварна и Блок 1-17 Овча могила в размер на 17 911 хил. лв. (2014 г.: 13 302 хил. лв.).

	2015	2014
	‘000 лв.	‘000 лв.
Блок 1-12 Кнежа	12 262	11 857
Блок 1-17 Овча могила	3 048	116
Блок 1-4 Каварна	2 601	1 329
	17 911	13 302

Към края на отчетния период ръководството е направило технически и финансов преглед на активите по проучване и оценка с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности.

В края на 2015 г. не са установени индикации за обезценка. През 2014 г. са установени индикации за обезценка основно в Блок 1-4 Каварна (2014 г.: 1 167 хил. лв.), като същите са представени на ред „Други разходи” в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (вижте пояснение 29).

9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини и оборудване, транспортни средства и други. Балансовата стойност може да бъде анализирана както следва:

За годината до 31 декември 2015 г.	Земя	Сгради	Машини, оборудване	Резервни части, обслужващо оборудване	Съоръже- ния	Транспортни средства	Други	Аванси и разходи за прид. на ДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2015 г.	8 199	3 988	31 746	402	35 298	3 076	29 979	515	113 203
Новопридобити активи	49	41	647	105	378	302	158	933	2 613
Отписани активи	-	-	(62)	(77)	(26)	(189)	(5)	(499)	(858)
Салдо към 31 декември 2015 г.	8 248	4 029	32 331	430	35 650	3 189	30 132	949	114 958
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2015 г.	-	(1 455)	(22 981)	-	(11 619)	(2 427)	(18 672)	-	(57 154)
Отписани активи	-	-	62	-	24	189	4	-	279
Амортизация	-	(85)	(2 415)	-	(1 223)	(186)	(1 972)	-	(5 881)
Салдо към 31 декември 2015 г.	-	(1 540)	(25 334)	-	(12 818)	(2 424)	(20 640)	-	(62 756)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	8 248	2 489	6 997	430	22 832	765	9 492	949	52 202

За годината до 31 декември 2014 г.	Земя	Сгради	Машини, оборудване	Резервни части, обслужващо оборудване	Съоръже- ния	Транспортни средства	Други	Аванси и разходи за прид. на ДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2014 г.	8 251	4 037	30 748	411	33 254	3 205	20 174	9 742	109 822
Новопридобити активи	75	38	1 211	175	2 062	123	9 810	778	14 272
Отписани активи	(127)	(87)	(213)	(184)	(18)	(252)	(5)	(11 022)	(11 908)
Прехвърлени от нематериални активи	-	-	-	-	-	-	-	1 017	1 017
Салдо към 31 декември 2014 г.	8 199	3 988	31 746	402	35 298	3 076	29 979	515	113 203
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2014 г.	-	(1 385)	(20 389)	-	(10 456)	(2 448)	(17 808)	-	(52 486)
Отписани активи	-	15	213	-	17	235	5	-	485
Амортизация	-	(85)	(2 805)	-	(1 180)	(214)	(869)	-	(5 153)
Салдо към 31 декември 2014 г.	-	(1 455)	(22 981)	-	(11 619)	(2 427)	(18 672)	-	(57 154)
Балансова стойност към 31 декември 2014 г.	8 199	2 533	8 765	402	23 679	649	11 307	515	56 049

През 2015 г. е завършено строителството и е въведен в експлоатация Разпределителен газопровод ф114 мм за опитна експлоатация на сондаж "Р-2 Искър-Запад" до врязването му в съществуващ Газосепарационен възел на площадката на Р-1 Искър-Запад на стойност 100 хил. лв. През годината са закупени следните активи: два броя осушител за природен газ на обща стойност 382 хил. лв., два влекача МАН за 141 хил. лв., телескопичен товарач Manitou за 130 хил. лв. Активите са включени в група „Машини и оборудване“, „Съоръжения“ и „Транспортни средства“.

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Балансовата стойност на имотите, заложени като обезпечение, е представена както следва:

	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	896	-	198
Балансова стойност към 31 декември 2014 г.	464	517	803

10. Лизинг

10.1. Финансов лизинг като лизингополучател

През 2015 г. Групата не е придобивала нови активи по договори за финансов лизинг. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг от Прайм Лизинг ЕООД (предимно наименование Ерсте Груп Иморент България ЕООД), към 31.12.2015 г. е в размер на 17 013 хил. лв. (2014 г.: 17 691 хил. лв.). Придобитите активи се състоят от специализирани машини, съоръжения и оборудване, необходими за сондиране. Активите са включени в групи „Съоръжения” и „Машини и оборудване” (вж. пояснение 9).

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
31 декември 2015 г.			
Лизингови плащания	1 758	5 151	6 909
Финансови разходи	(201)	(432)	(633)
Нетна настояща стойност	1 557	4 719	6 276
31 декември 2014 г.			
Лизингови плащания	3 234	6 005	9 239
Финансови разходи	(164)	(127)	(291)
Нетна настояща стойност	3 070	5 878	8 948

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на осмата година от срока на лизинга (за транспортни средства – в края на втората година от срока на лизинга). Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми и не се очакват приходи от подлизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Групата.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг не се различава съществено от тяхната балансова стойност и отразява настоящата стойност на тези задължения, при лихвени проценти по обезпечени банкови заеми при подобни условия.

10.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1	От 2 до 5	Над 5	Общо
	година ‘000 лв.	години ‘000 лв.	години ‘000 лв.	‘000 лв.
Към 31 декември 2015 г.	203	226	16	445
Към 31 декември 2014 г.	200	327	40	567

Договорите за оперативен лизинг не съдържат клаузи за условни плащания или опции за подновяване или последващо закупуване, клаузи, свързани с покачване на цената, както и ограничения, свързани с дивиденди, последващ лизинг или допълнителни задължения.

Бъдещите минимални плащания по видове оперативен лизинг към 31 декември 2015 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1	От 2 до 5	Над 5	Общо
	година ‘000 лв.	години ‘000 лв.	години ‘000 лв.	‘000 лв.
Наем на автомобили	120	80	16	216
Наем имоти	83	146	-	229
	203	226	16	445

Бъдещите минимални плащания по видове оперативен лизинг към 31 декември 2014 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1	От 2 до 5	Над 5	Общо
	Година ‘000 лв.	години ‘000 лв.	години ‘000 лв.	‘000 лв.
Наем на автомобили	116	124	-	240
Наем имоти	84	203	40	327
	200	327	40	567

10.3. Оперативен лизинг като лизингодател

Групата отдава активи (помещения) по договори за оперативен лизинг.

Бъдещите минимални постъпления по видове оперативен лизинг на Групата по отделни договори са както следва:

	Вид оперативен лизинг	Бъдещи минимални лизингови постъпления
		До 1 година ‘000 лв.
Към 31 декември 2015 г.	Отдадени помещения под наем	27
Към 31 декември 2014 г.	Отдадени помещения под наем	14

Договорите за оперативен лизинг не съдържат клаузи за условни плащания или опции за подновяване или последващо закупуване, клаузи, свързани с рязко покачване на цената, както и ограничения, последващ лизинг или допълнителни задължения.

11. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени както следва:

Отсрочени данъчни (активи)/пасиви	1 януари 2015 г.	Признати в друга всеобхватна загуба	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2015 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	289	-	(96)	193
Текущи активи				
Краткосрочни финансови активи	117	-	(5)	112
Търговски и други вземания	(205)	-	162	(43)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(42)	(2)	(2)	(46)
Други провизии	(55)	-	(5)	(60)
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(46)		(7)	(53)
Задължения към свързани лица	(1)	-	1	-
Неизползвани данъчни загуби	(250)	-	118	(132)
	(193)	(2)	166	(29)
<u>Общо</u>				
Отсрочени данъчни активи	(599)			(334)
Отсрочени данъчни пасиви	406			305
Нетно отсрочени данъчни активи	(193)			(29)

Признати в отчета за фин. състояние като:

Отсрочени данъчни активи	(193)	(124)
Отсрочени данъчни пасиви	-	95

Отсрочени данъчни (активи)/пасиви	1 януари 2014 г.	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2014 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	314	(25)	289
Текущи активи			
Краткосрочни финансови активи	722	(605)	117
Търговски и други вземания	(248)	43	(205)
Нетекущи пасиви			
Пенсионни задължения към персонала	(41)	(1)	(42)
Други провизии	(46)	(9)	(55)
Текущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	(48)	2	(46)
Задължения към свързани лица	(12)	11	(1)
Неизползвани данъчни загуби	(262)	12	(250)
	379	(572)	(193)
<u>Общо</u>			
Отсрочени данъчни активи	(657)		(599)
Отсрочени данъчни пасиви	1 036		406
Нетно отсрочени данъчни пасиви/(активи)	379		(193)

Признати в отчета за фин. състояние като:

Отсрочени данъчни активи	(114)	(193)
Отсрочени данъчни пасиви	493	-

Всички отсрочени данъчни активи са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

12. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Материали	6 631	6 512
Продукция	285	435
Стоки	148	179
Незавършено производство	309	211
Материални запаси	7 373	7 337

През 2015 г. общо 5 174 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2014 г.: 6 122 хил. лв.).

Материални запаси в размер на 3 850 хил. лв. са предоставени като обезпечение на задължения (вж. пояснение 38).

12.1. Материали

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Сондажни тръби	2 563	2 841
Основни материали	1 964	1 313
Резервни части и консумативи	932	1 156
Спомагателни материали	262	246
Горива	122	129
Други	788	827
	6 631	6 512

12.2. Продукция

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Нефт	215	309
Нефтопродукти	70	126
	285	435

Наличната продукция към 31.12.2015 г. – суров нефт е 1 211 тона (2014 г.: 1 426 тона), съхранявана в индивидуални вместимости по находища и 201 тона нефтопродукти (2014 г.: 217 тона), съхранявани на отговорно пазене в БПР ЕООД.

12.3. Стоки

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Течни горива	95	140
Стоки в търговски обекти	53	39
	148	179

12.4. Незавършено производство

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Неприключени ремонтни работи	256	176
Разходи по изпълнение на външни договори	40	-
Неприключени поръчки от спомагателни звена	13	35
	309	211

13. Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи през представените отчетни периоди включват различни инвестиции във финансови активи на разположение за продажба и предоставени кредити.

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	2 375	2 423
Финансови активи на разположение за продажба	15 899	15 899
Предоставени кредити	17 911	18 718
	36 185	37 040

13.1. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
ЦКБ Ригъл Истейт Фонд АД СИЦ	2 340	2 392
Химснаб България АД	35	31
	2 375	2 423

Към 31.12.2015 г. „ПДНГ” АД притежава 52 000 бр. акции представляващи 4,83% от капитала на ЦКБ Ригъл Истейт Фонд АД СИЦ. Акциите са оценени по цена на регулиран пазар към 31.12.2015 г., като е призната загуба в размер на 52 хил. лв. в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „(Загуба)/Печалба от операции с финансови активи”.

С Протокол на ОСА на акционерите на ЦКБ Ригъл Истейт Фонд АД СИЦ от 25.06.2015 г. е взето решение за разпределяне на дивиденди от печалбата за 2014 г. на дружеството. В резултат на решението в ПДНГ АД са начислени приходи от дивиденди в размер 0,51 лв. за една акция, общо 26 520 лв.

Към 31.12.2015 г. „ПДНГ” АД притежава 966 бр. акции представляващи 0,04 % от капитала на „Химснаб България“ АД. Акциите в „Химснаб България“ АД са оценени по цена на регулирания пазар към 31.12.2015 г., като е призната печалба в размер на 4 хил. лв. в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „(Загуба)/Печалба от операции с финансови активи”.

13.2. Финансови активи на разположение за продажба

Балансовата стойност на финансовите активи на разположение за продажба, включващи инвестиции в дялове в дружества, е представена, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Пенсионноосигурително дружество "ЦКБ-СИЛА" АД	15 897	15 897
ДЗСР "Огоста 2000" ООД, Монтана	1	1
Консорциум Геокомплекс ООД, София	1	1
	15 899	15 899

Краткосрочните финансови активи на разположение за продажба са оценени по себестойност, тъй като справедливата им стойност не може да бъде надлежно определена, защото акциите и дяловете на съответните дружества не се котират на публична фондова борса.

13.3. Предоставени кредити

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Маримекс 77 ЕООД, Габрово – брутна сума	-	500
Обезценка на вземане от Маримекс 77 ЕООД	-	(500)
Маримекс 77 ЕООД, Габрово – нетна сума	-	-
„Кроне България“ АД	13 201	12 850
„Дженерал сток инвестмънт“ ЕООД	3 155	2 929
Бългериън прайвит екуити къмпани ЕООД (Нефтена търговска компания ЕООД)	681	2 665
Родна земя Холдинг АД	600	-
Парк Билд ЕООД	192	192
Булагрохим ЕООД	57	57
„Ескана инвест 96“ АД	25	25
	17 911	18 718

Към 31.12.2015 г. Групата има вземане от Бългериън прайвит екуити къмпани ЕООД (Нефтена търговска компания ЕООД) на основание сключен договор за временна финансова помощ от 30.03.2009 г. и анекси към него в размер на 681 хил. лв. Заемът е в лева при 6,5% годишна лихва. Лихвата и главницата се дължат на падежа на договора на една вноска в срок до 31.12.2016 г.

През 2015 г. Групата е предоставила временна финансова помощ на Родна земя Холдинг АД на основание договор от 11.12.2015 г. в размер на 600 хил. лв. Заемът е в лева при 5,5 % годишна лихва. Лихвата и главницата се дължат на падежа на договора на една вноска в срок до 31.12.2016 г.

Към 31.12.2015 г. Групата има вземане от Парк Билд ЕООД в размер на 192 хил. лв. – главница по договор за временна финансова помощ от 20.04.2006 г. и допълнителни споразумения към него, годишната лихва по договора е 6,5% и се дължи еднократно при погасяване на главницата.

Към 31.12.2015 г. Групата има вземане от Булагрохим ЕООД в размер на 57 хил. лв. – главница по договор за временна финансова помощ от 16.06.2014 г. Заемът е в лева при 6,5% годишна лихва. Лихвата и главницата се дължат на падежа на договора на една вноса в срок до 31.12.2016 г.

Към 31.12.2015 г. Групата има вземане от „Ескана инвест 96” АД съгласно сключен договор на 22.10.2012 г. и сключени споразумения към него. Дължимата лихва е в размер на 7 %.

Към 31.12.2015 г. Групата има вземане от „Дженерал сток инвестмънт” ЕООД съгласно сключен договор на 27.10.2012 г. и на 27.11.2012 г. и допълнителни споразумения в размер до 2 500 хил. лв. и сключени споразумения към него. Дължимата лихва е в размер на 10 %. Главницата и лихвите са дължими в края на срока на договора.

Балансовата стойност на предоставените заеми, които се отчитат по амортизирана стойност, съответства на справедливата им стойност.

Приходите от лихви са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови приходи”.

13.4. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност

По-долу са представени финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние, в съответствие с йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015 г., са групирани в категория „ниво 1” съобразно йерархията на справедливата стойност. Същите представляват борсово търгувани акции със стойност 2 375 хил. лв. към 31 декември 2015 г. (31 декември 2014 г.: 2 423 хил. лв.).

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Всички пазарно търгувани акции са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса, София. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

14. Търговски вземания

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Търговски вземания, брутна сума	5 024	5 075
Обезценка	(1)	(12)
Търговски вземания, нетна сума	5 023	5 063

Всички търговски вземания са краткосрочни. Балансовата стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата стойност.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Признатата през 2015 г. обезценка за търговски вземания е посочена в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	12	34
Отписани несъбираеми суми	(11)	(1)
Събрани вземания	-	(21)
Салдо към 31 декември	1	12

Търговските вземания включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Вземания от клиенти	4 408	4 616
Предоставени аванси	594	436
Предоставени гаранции	21	11
Търговски вземания	5 023	5 063

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Вземания от клиенти		
Булгартансгаз ЕАД	2 403	-
Полисан АД	721	2 099
Рост Инвест ЕООД	531	540
Родна Земя Холдинг АД	429	654
Кнежа газ ООД	59	250
Бългериън прайвйт екуити къмпани ЕООД (Нефтена търговска компания ЕООД)	53	669
Павлекс 97 ЕООД	-	158
Други	212	246
	4 408	4 616

Предоставени аванси

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
ТПО Варна – ЦППБО ООД	130	130
Монтажи Враца ООД	293	-
Елтрак България	102	-
Weatherford International Eastern Europe S.R.L.	7	96
Baker Hughes Deutschland GmbH	2	72
ThyssenKrupp Mannex GmbH	-	46
Други	60	92
	594	436

15. Други вземания

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Други вземания, брутна сума	3 654	5 005
Обезценка	(429)	(1 540)
Други вземания	3 225	3 465

Всички други вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Обезценените други вземания са били дължими главно от контрагенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката през 2015 г. на другите вземания може да бъде представено по следния начин:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	1 540	1 540
Отписани несъбираеми суми	(1 111)	-
Салдо към 31 декември	429	1 540

Другите вземания включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Вземания по договори за цесия	2 199	395
Съдебни и присъдени вземания	549	533
Предплатени разходи	180	192
Вземания от персонала	52	44
Данъчни вземания - ДДС	20	2
Вземания по договори за покупко-продажба на акции	-	1 920
Други вземания	225	379
Други вземания	3 225	3 465

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на другите вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	5 294	3 001
- евро	2	34
- щатски долари	2	1
Пари и парични еквиваленти	5 298	3 036

Сумата на паричните средства, която е блокирана за Групата към 31 декември 2015 г., е 4 536 хил. лв. (2014 г.: 2 132 хил. лв.).

Блокирането на паричните средства е извършено на следното основание:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
ЦКБ АД, Клон Централен, София – издадени банкови гаранции	4 173	1 789
ЦКБ АД, Клон Плевен и Клон Централен София – Внесени суми по набирателни сметки по „Фонд за напускане”	363	343
	4 536	2 132

Проучване и добив на нефт и газ АД е задължено да открива набирателни банкови сметки („Фонд за напускане”) и да внася средства по тях във връзка с възстановяване на разходи при напускане на концесионните площи. Сумите, акумулирани по тези сметки, могат да се използват само и единствено във връзка с дейностите по окончателно напускане на концесионната площ, след писмено уведомление на концедента до банката. За повече информация относно възстановяване на разходи при напускане на концесионните площи вижте пояснения 18 и 37.

През 2015 г. от ЦКБ АД са издадени банкови гаранции с №87162/02.07.2015 г. и №100070/30.07.2015 г. с блокиране на парични средства по разплащателна сметка в ЦКБ АД, Клон Централен в общ размер 4 165 760 лв. Банковите гаранции обезпечават авансовото плащане по Договор №2081/01.07.2015 г. и Договор №2118/27.07.2015 г., сключени с ПДНГ АД. Срокът на валидност на гаранциите е един месец след датата на подписване на Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа (Обр.15) по сключените договори.

17. Собствен капитал

17.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на „ПДНГ” АД е в размер на 12 228 062 (дванадесет милиона двеста двадесет и осем хиляди шестдесет и два) лева, разпределен в 12 228 062 броя обикновени поименни акции с номинална стойност в размер на 1 (един) лв. за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на предприятието майка.

	2015 Брой акции	2014 Брой акции
Издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	12 228 062	12 228 062
Общо акции, оторизирани на 31 декември	12 228 062	12 228 062

Списъкът на основните акционери на предприятието-майка е представен, както следва:

	31.12.2015 Брой акции	31.12.2015 %	31.12.2014 Брой акции	31.12.2014 %
”Зърнени храни България”АД	6 263 464	51,22	6 117 464	50,03
”Инвест кепитал мениджмънт” ООД	1 936 600	15,84	1 936 600	15,84
”Химимпорт” АД, София	1 692 824	13,84	1 692 824	13,84
Други юридически лица	1 967 938	16,10	2 105 526	17,22
Физически лица	367 236	3,00	375 648	3,07
	12 228 062	100	12 228 062	100

17.2. Други резерви

Всички суми са представени в ‘000 лв.	Законови резерви	Общи резерви	Резерв по планове с дефиниран и доходи	Други резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2014 г.	56 707	15 745	81	4 183	76 716
Разпределяне на печалба	755	-	-	-	755
Други промени в капитала	-	-	-	(229)	(229)
Салдо към 31 декември 2014 г.	57 462	15 745	81	3 954	77 242
Разпределяне на печалба	104	-	-	-	104
Преоценки по планове с дефинирани доходи, нетно от данък	-	-	(17)	-	(17)
Други промени в капитала	(1)	-	-	(19)	(20)
Салдо към 31 декември 2015 г.	57 565	15 745	64	3 935	77 309

17.3. Неконтролиращо участие

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Акционерен капитал	3 568	3 566
Резерви и финансов резултат от предходни години	672	544
Текуща печалба	98	130
	4 338	4 240

18. Провизии

Всички провизии, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, се считат за дългосрочни, тъй като са свързани с провизиране на разходи по „Фонд за напускане” във връзка с концесионните договори на Групата.

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Фонд за напускане
	‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2014 г.	466
Допълнителни провизии	80
Балансова стойност към 31 декември 2014 г.	546
Допълнителни провизии	52
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	598

Провизии за „Фонд за напускане” по находища:

	2015	2014
	‘000 лв.	‘000 лв.
Тюленово	90	90
Искър Запад	133	81
Селановци	66	66
Долни Дъбник	57	57
Долни Луковит	57	57
Горни Дъбник	48	48
Бутан Юг	42	42
Маринов Геран	23	23
Бърдарски Геран	20	20
Староселци	19	19
Долни Луковит – запад	18	18
Българево	16	16
Дуранкулак	9	9
Балансова стойност	598	546

19. Възнаграждения на персонала

19.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2015	2014
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за заплати	(7 981)	(7 113)
Разходи за социални осигуровки	(1 162)	(1 189)
Обезщетения съгласно Кодекса на труда	(288)	(193)
Разходи за персонала	(9 431)	(8 495)

19.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда при пенсиониране	452	415
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	452	415
Текущи:		
Задължения за заплати	462	479
Задължения за осигуровки	174	171
Обезщетения по Кодекса на труда за неизползвани отпуски	403	370
Обезщетения по Кодекса на труда при пенсиониране	86	54
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	1 125	1 074

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2016 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се счита за дългосрочна.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”.

Планът излага Групата на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на пазарната доходност на държавни ценни книжа. Падежът на ценните книжа съответства на очаквания срок на задълженията по планове с дефинирани доходи и те са деноминирани в български лева. Спад в пазарната доходност на държавните ценни книжа ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Групата.

Риск от промяна в продължителността на живота

Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	469	454
Разходи за текущ трудов стаж	68	66
Разходи за минал трудов стаж	29	-
Разходи за лихви	15	18
Преоценки - актюерски загуби от промени в опита	13	1
Преоценки - актюерски загуби/(печалби) от промени в демографските предположения	6	33
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения	(1)	(34)
Изплатени доходи	(61)	(69)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	538	469
Представени в отчета за финансовото състояние като:		
Нетекущи пасиви	452	415
Текущи пасиви	86	54

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

	2015	2014
<u>Демографски допускания</u>		
- Смъртност	Таблица за смъртност 2011-2013 на НСИ	Таблица за смъртност 2008-2010 на НСИ
- Вероятност за оттегляне		
от 18 г. до 30 г.	25%	18%
от 31 г. до 40 г.	15%	13%
от 41 г. до 50 г.	10%	9%
от 51 г. до 60 г.	5%	5%
над 60 г.	0%	0%
<u>Финансови допускания</u>		
- Ръст на брутна работна заплата		
За първите три години	1%	2%
За останалия период	0,50 %	1%
- Дисконтов фактор	3,20 %	4%

Ръководството на Групата е направило тези предположения след консултации с независими актюерски оценители. При изчисляването на задължението към наетите лица е използван Кредитния метод на прогнозираните единици. Посочените допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството. Действителните резултати обаче могат да се различават от направените предположения.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Групата, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	68	66
Разходи за минал трудов стаж	29	-
Разходи за лихви	15	18
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	112	84

Разходите за текущ трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Разходите за лихви са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Групата, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Актуерски загуби от промени в опита	13	1
Актуерски загуби от промени в демографските предположения	6	33
Актуерски печалби от промени във финансовите предположения	(1)	(34)
Общо приходи, признати в другия всеобхватен доход	18	-

На базата на минал опит Групата очаква да плати вноски по плана за дефинирани доходи за 2015 г. в размер на 86 хил. лв.

Средно претеглената продължителност на задължението за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември 2015 г. е 8 години.

Значимите актуерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота.

Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актуерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2015 г.:

Промени в значими актуерски предположения	Увеличение с 0.5%	Намаление с 0.5%
Дисконтов процент		
Увеличение/(намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(18)	19
Процент на увеличение на заплатите		
Увеличение/(намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	20	(19)
Процент на текучество		
Увеличение/(намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(5)	4

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

20. Финансирания

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Финансирания към 1 януари	2 051	2 312
Получени през годината	-	172
Признати в печалбата или загубата	(274)	(433)
Финансирания към 31 декември	1 777	2 051

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Финансиране по Договор № BG161PO003-2-1-07-0102-C0001 „Станция за сондажни геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи”	1 510	1 713
Финансиране по проект „Подобряване на условията на труд в ПДНГ АД	13	25
Финансиране от бюджета	6	6
	1 529	1 744

Текущи:		
Финансиране по Договор № BG161PO003-2-1-07-0102-C0001 „Станция за сондажни геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи”	235	291
Финансиране по проект „Подобряване на условията на труд в ПДНГ АД	13	13
Финансиране по проект "Разработване и сертифициране на система за управление на качеството БДС EN ISO 9001:2008”	-	3
	248	307

Финансиранията за придобиване на нетекущи активи са представени като приходи за бъдещи периоди, които се признават текущо в печалбата или загубата в годината, в която се считат разходите за амортизация на съответния актив.

На 05.06.2013 г. е въведена експлоатация на Станцията за геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи в базата в гр. Монтана, на „ПДНГ” АД, придобита по проект № BG161PO003-2-1-07-0102-C0001. Проектът е осъществен на основата на сключен договор между „Проучване и добив на нефт и газ” АД и ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност” - Управляващ орган на ОПК към Министерство на икономиката и енергетиката - правоприменик на ИАНМСП, относно договор за безвъзмездна финансова помощ № 2ТМГ-02-21/13.06.2011 г. по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.

На 25.06.2014 г. Проучване и добив на нефт и газ АД приключи изпълнението на проект BG051PO001-2.3.03-0670 „Подобряване на условията на труд в Проучване и добив на нефт и газ АД” по Договор №ESF – 2303-01-01008/25.06.2013 г., по схема BG 051PO001-2.3.03 „БЕЗОПАСЕН ТРУД” на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Проектът се реализира през периода: 25.06.2013 - 25.06.2014 г.

На 05.06.2012 г. „Проучване и добив на нефт и газ” АД успешно завърши процедура по сертифициране по ISO 9001:2008, като за същото получи сертификат от фирма „TUF Rheinland Inter Cert Kft.”, с което приключи последния етап от проект № BG161PO003-2-1-08-0621-C0001 "Покриване на международно приети стандарти". Проектът беше осъществен на база сключен договор между "Проучване и добив на нефт и газ" АД и Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия относно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № ЗМС-02-210/01.06.2011 г. по оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013".

21. Краткосрочни банкови заеми

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Тексим банк АД	-	1 197
	-	1 197

На основание Договор за банков кредит – овърдрафт за оборотни средства №54500PO-AA-0144 от 08.08.2014 г. Групата получи от Тексим банк АД, краткосрочен кредит – овърдрафт в размер на 1 200 хил. лв. Кредитът се предоставя за седем месеца, като крайният срок за погасяване е 08.03.2015 г. и е обезпечен с вписан залог върху ДМА, собственост на Групата. Годишната лихва по договора е 6,5%. На 06.03.2015 г. Групата е погасила предсрочно получения банков заем.

22. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Задължения към доставчици	2 139	3 224
Получени аванси	4 161	2 271
Получени гаранции	65	22
	6 365	5 517

Задължения към доставчици

Weatherford International Eastern Europe SRL	582	-
Baker Hughes - S.R.L. Italia	455	98
Ромпетрол България АД	210	376
Елтрак България ЕООД	209	-
M-I Petrogas services Romania SRL	86	-
ЧЕЗ Трейд България ЕАД	67	58
ANTARES Datensysteme GmbH	58	-
Бултекс 99 ЕООД	40	20
Конструмат 2000 ЕООД	16	26
Лориян ЕООД	-	2 100
Oil & Gas Institute Poland	-	104
Tecno Prodict Industriale S.R.L.	-	102
Други	416	340
	2 139	3 224

Получени аванси

Булгартрансгаз ЕАД
 Дексиа България ООД
 Инса ойл ООД
 Други

2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
3 239	-
920	2 208
-	59
2	4
4 161	2 271

Балансовата стойност на търговските задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

23. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Задължения по договори за цесия	1 875	2 853
Данъчни задължения	668	645
Концесионно възнаграждение	665	1 010
Приходи за бъдещи периоди	105	16
Краткосрочни задължения за дивиденди	10	7
Задължение за покупка на финансов актив	-	222
Други	53	59
	3 376	4 812

24. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от продажба на продукция	20 299	27 868
Приходи от продажба на стоки	7 451	8 278
Приходи от предоставяне на услуги	9 398	108
Приходи от други продажби	183	133
	37 331	36 387

Приходите от продажба на продукция са както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Нефтопродукти	12 292	17 153
Суров нефт	4 670	7 098
Природен газ	3 337	3 617
	20 299	27 868

Приходите от услуги са както следва:

	2015	2014
	‘000 лв.	‘000 лв.
Услуги сондиране	5 234	-
Услуги сондажно - геофизични изследвания	3 988	-
2D сеизмични изследвания	69	-
Абонамент на списания	22	19
Лабораторни услуги	11	12
Други	74	77
	9 398	108

Приходите от външни услуги за 2015 г. основно са формирани от изпълнението на договори за обществени поръчки.

През 2015 г. Групата е изпълнител по пет договора сключени с „Булгартрансгаз“ ЕАД с предмет както следва:

- Договор №2081/01.07.2015 г. с предмет: „Проектиране и прокарване на експлоатационен сондаж Е-72 на подземно газово хранилище Чирен с проектиране и строителство на шлейф, индивидуален сепарационен възел и телеметрия на сондажа" на стойност 10 394 хил. лв. без ДДС.
- Договор №2112/20.07.2015 г. с предмет: "Сондажно - геофизични изследвания в сондажи под налягане и вземане и анализ на проби на пластови флуиди от наблюдателни сондажи на ПГХ Чирен" на стойност 3 988 хил. лв. без ДДС.
- Договор №2118/27.07.2015 г. с предмет: „Проектиране и прокарване на експлоатационен сондаж Е-73 на подземно газово хранилище Чирен с проектиране и строителство на шлейф, индивидуален сепарационен възел и телеметрия на сондажа" на стойност 10 469 хил. лв. без ДДС;
- Договор №2213/07.10.2015 г. с предмет: „Профилактика и подмяна на елемент от експлоатационния лифт на сондаж Р-15 на територията на подземно газово хранилище (ПХГ) –Чирен“ на стойност 548 хил. лв. без ДДС.
- Договор №2310/30.12.2015 г. с предмет "Сондажно - геофизични измервания в новопрокараните сондажи Е-72 и Е-73 на ПГХ Чирен" на стойност 980 хил. лв. без ДДС.

През годината е започнало изпълнението по договори №2081/01.07.2015 г., №2112/20.07.2015 г. и №2213/07.10.2015 г.

Към 31.12.2015 г. изпълнението по договор №2112/20.07.2015 г. е приключено.

Приходите от други продажби са както следва:

	2015	2014
	‘000 лв.	‘000 лв.
Сертификати EUA	179	111
Други	4	22
	183	133

25. Други приходи

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от цедирани вземания	1 746	-
Продажба на скрап	73	587
Приходи от финансираня	274	433
Наеми	198	177
Други	127	201
	2 418	1 398

26. Разходи за материали

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Тръби и щанги	(1 135)	(1 226)
Резервни части	(920)	(788)
Електроенергия	(740)	(746)
Други основни материали	(702)	(825)
ГСМ	(608)	(834)
Химикали	(427)	(457)
Други	(949)	(1 087)
	(5 481)	(5 963)

27. Разходи за външни услуги

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Сондажно - геофизични изследвания	(900)	-
Наем	(588)	(285)
Застраховки	(368)	(292)
Насочено сондиране	(332)	-
Циментация	(242)	-
Транспортна услуга	(203)	(260)
Местни данъци и такси	(125)	(140)
Сервизни услуги сондаж	(151)	(106)
Независим финансов одит	(90)	(91)
Такса площ блокове	(40)	(81)
Перфорации	-	(20)
Други	(1 611)	(1 653)
	(4 650)	(2 928)

28. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от продажба на нетекущи активи	12	1 066
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	-	(198)
Печалба от продажба на нетекущи активи	12	868

29. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Отписване на вземания	(5 016)	(5 664)
Концесионно възнаграждение	(1 427)	(2 177)
Обезценка на активи	-	(1 167)
Провизии по Фонд за напускане	(52)	(80)
Други разходи	(1 050)	(690)
	(7 545)	(9 778)

30. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Разходи за лихви по заеми, отчитани по амортизирана стойност	(376)	(335)
Разходи за лихви по финансов лизинг	(186)	(249)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(562)	(584)
Загуби от валутни операции	(777)	(350)
Други финансови разходи	(246)	(167)
Финансови разходи	(1 585)	(1 101)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	966	1 263
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	966	1 263
Печалби от валутни операции	1 362	1 648
Финансови приходи	2 328	2 911

31. (Загуба)/Печалба от операции с финансови активи

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от дивиденди	27	-
Печалба от оценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	4	1 169
Загуби от оценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	(52)	(206)
	(21)	963

За повече информация вижте пояснение 13.1.

32. Разходи за данък върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10 % (2014 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Печалба преди данъчно облагане на консолидирана база	5 858	9 475
Печалба преди данъчно облагане на дружества от Групата	5 942	9 143
Загуба преди данъчно облагане на дружества от Групата	(127)	-
Елиминирание на вътрешно - групов печалба	43	332
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	(594)	(915)
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	937	823
Корекции на непризнати за данъчни цели разходи	(673)	(639)
Текущ разход за данък	(330)	(731)
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи	(166)	572
Разходи за данък върху дохода	(496)	(159)
Отсрочени данъчни разходи, признати в другия всеобхватен доход	2	-

Пояснение 11 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати в другия всеобхватен доход.

33. Доход на акция и дивиденди

33.1. Доход на акция

Доходът на акция е изчислен като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Среднопретегленият брой акции, използван за изчисляването на дохода на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на предприятието майка, е представен, както следва:

	2015	2014
Печалба, подлежаща на разпределение (в хил. лв.)	5 264	9 186
Среднопретеглен брой акции (хил. бр.)	12 228	12 228
Доход на акция (в лв.)	0,43	0,75

33.2. Дивиденди

С Решение на Общото събрание на акционерите на „Проучване и добив на нефт и газ” АД, проведено на 08.07.2015 г. е прието предложението на Управителния съвет на дружеството от печалбата за 2014 г., като дивидент на акционерите да бъде разпределена и изплатена брутна сума от 8 315 082,16 лева. Брутна сума за един брой акция от капитала на дружеството е 0,68 лева.

На 30.09.2015 г. „Проучване и добив на нефт и газ” АД в съответствие със законовите срокове е превело парична сума за дължимия дивидент по сметка на „Централен депозитар“ АД.

34. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици, асоциираното предприятие, ключовия управленски персонал и други предприятия описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

34.1. Сделки със собствениците

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Продажба на стоки, услуги и други		
- продажба на услуги на Химимпорт АД – лихви	125	337
- продажба на стоки на Зърнени храни България ЕАД	31	33
- продажба на услуги на Зърнени храни България ЕАД – лихви	55	62
Покупка на стоки и услуги		
- покупка на услуги от Химимпорт АД	(34)	(33)
- покупка на услуги от Инвест Кепитал АД	(30)	(30)
- покупка на услуги от Зърнени храни България ЕАД	(7)	(5)
- разходи за лихви Зърнени храни България ЕАД	(1)	-
Предоставени заеми		
- Химимпорт АД	-	40
- Зърнени храни България ЕАД	2 252	695

34.2. Сделки с асоциираното предприятие

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Продажба на продукция		
- продажба на продукция на Каварна газ ООД	859	1 251

Групата не е получила дивиденди от асоциираното предприятие през 2015 г. и 2014 г.

34.3. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Продажба на активи и услуги:		
- продажба на стоки на Фрапорт ТСЕМ АД	890	1 091
- продажба на стоки на Ви Ти Си АД	272	266
- продажба на стоки на Транс интеркар ООД	92	404
- продажба на стоки на Силвър Уингс България ООД	87	4
- продажба на стоки на Пристанище Леспорт АД	79	114
- продажба на стоки на ЗАД Армеец	52	38
- продажба на стоки на Булхимтрейд ООД	32	49
- продажба на стоки на Порт Инвест ЕООД	30	4
- продажба на стоки на ЦКБ АД	26	21
- продажба на стоки на Енергопроект Юнилитис ООД	2	4

Покупка на активи и услуги:

- покупка на услуги от ЗАД Армеец – застраховки	(368)	(307)
- покупка на услуги от Транс интеркар ООД	(128)	(124)
- такси и комисионни ЦКБ АД	(52)	(52)
- други услуги ЦКБ АД	(201)	(12)
- покупка на услуги от Енергопроект АД	(6)	(23)
- покупка на услуги от Булхимтрейд ООД	-	(1)
- покупка на материали от Химснаб България АД	(4)	-
- покупка на материали от Химснаб трейд ООД	(26)	-
- покупка на услуги от България Ер АД	(3)	(1)
- покупка на активи от България Ер АД	-	(22)

Заеми:

- получени заем от ЦКБ АД	1 650	-
- върнат заем на ЦКБ АД	-	(1 010)
- получен банков кредит (овъдрафт) от ЦКБ АД	5 145	3 702
- плащания по банков кредит (овъдрафт) от ЦКБ АД	(864)	(4 463)
- разходи за лихви – ЦКБ АД	(348)	(289)

34.4. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	(1 327)	(675)
Разходи за социални осигуровки	(37)	(37)
Общо възнаграждения	(1 364)	(712)

35. Разчети със свързани лица в края на годината

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Текущи вземания от:		
- собственици		
Зърнени храни България ЕАД	2 270	231
Химимпорт АД, София	1 132	2 516
- асоциирани предприятия		
Каварна газ ООД, Каварна	463	686
- други свързани лица под общ контрол		
Фрапорт ТСЕМ АД	24	128
ЗАД Армеец	5	12
Силвър Уингс България ООД	3	-
Централна Кооперативна Банка АД	2	2
Транс Интеркар ЕООД	-	12
- чуждестранна дейност Либия	1 188	5 337
Общо текущи вземания от свързани лица	5 087	8 924

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Нетекущи задължения към		
- други свързани лица под общ контрол		
Централна Кооперативна Банка АД	1 163	2 104
Общо нетекущи задължения към свързани лица	1 163	2 104
Текущи задължения към		
- собственици		
Химимпорт АД, София	4	-
Инвест Кепитал АД	3	3
Зърнени храни България ЕАД	-	2
- други свързани лица под общ контрол		
Централна Кооперативна Банка АД	7 735	864
Транс Интеркар ЕООД	70	117
Енергопроект АД	-	8
ЗАД Армеец	4	6
Химснаб България АД	3	6
Ви Ти Си – АД	2	3
България ЕР АД	-	1
Общо текущи задължения към свързани лица	7 821	1 010
Общо задължения към свързани лица	8 984	3 114

Групата предоставя парични средства под формата на временна финансова помощ на свързани лица. Сумите са включени в стойността на посочените по-горе вземания.

На основни Договор за банков кредит реф. № 03100КР-АА-2357/29.10.2015 г. Групата получи от ЦКБ АД на 03.11.2015 г. краткосрочен кредит в размер на 1 650 хил. лв. Кредитът е предоставен за 4 месеца, като крайния срок за погасяване е 29.02.2016 г. и е обезпечен с вписан залог върху ДМА, собственост на Групата. Годишната лихва по договора е 5 %. На 15.01.2016 г. предсрочно е платена част от дължимата главница в размер на 800 хил. лв. С Анекс от 26.02.2016 г. към Договор за банков кредит от 29.10.2015 г., срокът е предоговорен и непогасеният остатък към датата на анекса в размер на 850 хил. лв. се дължи от Групата на 29.08.2016 г.

На 28.05.2015 г. Групата е сключила договор за банков кредит (овърдрафт) с „Централна кооперативна банка” АД с разрешен лимит в размер на 2 615 хил. евро. Групата следва да погасява всички свои задължения по ползания овърдрафт в срок до 31.12.2016 г. с опция за подновяване за нови 24 месеца. Кредитополучателят заплаща редовна договорена фиксирана годишна лихва в размер 4%.

На 30.03.2010 г. Групата е сключила договор за банков кредит (овърдрафт) с „Централна кооперативна банка” АД с разрешен лимит в размер на 4 900 хил. лв. Съгласно анекс от 17.05.2012 г. разрешението лимит е в размер на 4 452 хил. лв. Групата следва да погасява всички свои задължения по ползания овърдрафт в срок до 28.02.2018 г., както следва:

- от 30.05.2012 г. до 30.04.2013 г. вкл. – 12 вноски по 56 хил. лв. всяка;
- от 30.05.2013 г. до 30.04.2014 г. вкл. – 12 вноски по 61 хил. лв. всяка;
- от 30.05.2014 г. до 30.04.2015 г. вкл. – 12 вноски по 66 хил. лв. всяка;
- от 30.05.2015 г. до 30.04.2016 г. вкл. – 12 вноски по 75 хил. лв. всяка;
- от 30.05.2016 г. до 30.04.2017 г. вкл. – 12 вноски по 80 хил. лв. всяка;

-от 30.05.2017 г. до 30.01.2018 г. вкл. — 9 вноски по 85 хил. лв. всяка;

-на 28.02.2018 г. — 79 хил. лв. окончателно погасяване.

Кредитополучателят заплаща редовна годишна лихва в размер, равен на сбора на валидния базов лихвен процент плюс надбавка 2.5 пункта. Към момента на сключване на анекса, този сбор е равен на 8.5% годишна лихва.

Усвоената сума по овърдрафта към 31.12.2015 г. е в размер на 2 103 хил. лв. (31.12.2014 г.: 2 967 хил. лв.).

Посочените салда с произход “Чуждестранна дейност Либия” представляват вземания по вътрешни разчети от “Геоком – сервис” Либия в резултат на изплатени от “Проучване и добив на нефт и газ” АД, София задължения на посоченото дружество към персонала.

С решение №14 от 10.02.2005 г. на Софийски градски съд по фирмено дело №354/1989 г. е вписано заличаване на вписаното с решение №11/29.05.2002 г. прехвърляне на предприятията “Българска нефтена компания” /БОКО/ и “Геоком – сервис”, находящи се в Либия, като съвкупност от права, задължения и фактически отношения от “Проучване и добив на нефт и газ” АД, София на “Булгаргеомин” ЕАД, София.

От страна на “Булгаргеомин” ЕАД, гр. София (в несъстоятелност) не е извършено фактическо предаване на активите и пасивите свързани с дейността на предприятията “Българска нефтена компания” /БОКО/ Либия и “Геоком – сервис” Либия.

През 2015 г. ръководството е направило преценка относно събираемостта на посоченото вземане, анализирайки съответните договорености свързани с него и е взело решение за отписване на част от това вземане в размер на 4 752 хил. лв. (2014 г.: 5 337 хил. лв.)

36. Безналични сделки

През 2015 г. Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци:

- През 2015 г. са разпределени дивиденди на акционерите на ПДНГ АД в размер на 8 315 хил. лв., от които 6 628 хил. лв. са погасени безналично.

37. Поети ангажименти

Ангажименти по концесионни договори

Основната си дейност дружеството осъществява въз основа на предоставени от държавата концесионни права и сключени 13 концесионни договори както следва: Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Бърдарски геран”, Концесионен договор за добив на суров нефт от находище “Горни Дъбник”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Долни Дъбник”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Долни Луковит”, Концесионен договор за добив на суров нефт от находище “Долни Луковит - запад”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Селановци”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Староселци”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Гюленово”, Концесионен договор за добив на природен газ от находище “Българево”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Маринов геран” и Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Бутан – юг”, Концесионен договор за добив на природен газ от находище

“Дуранкулак” и Концесионен договор за добив на подземни богатства - нефт и природен газ – природен газ и кондензат от Находище „Искър запад“.

Съгласно сключените договори Дружеството е задължено да извършва концесионни плащания (концесионно възнаграждение) на всяко шестмесечие на база реализирани количества суров нефт и природен газ. Размерът на начисленото концесионно възнаграждение за 2015 г. възлиза на 1 427 хил. лв. (2014 г.: 2 177 хил. лв.).

В съответствие с одобрените от компетентните държавни органи Цялостни планове за разработване (ЦПР) и Годишни работни проекти (ГПР) по концесионните договори за добив на суров нефт и/или природен газ Дружеството изпълнява текущи работни и инвестиционни задължения, както следва:

1. Находище Тюленово

Проектиране и подготовка на реинжекция на отделените при добива пластови води. СМР на Ремонтно-механична база и Автосервиз.

2. Находище Българево

Монтиране на инсталация за осушаване на природния газ при компресорна станция Каварна. Ремонт на отоплителна инсталация и подмяна на парково осветление.

3. Находище Дуранкулак

Подмяна на част от газопровод ГРС – Почивна станция.

4. Находище Д. Дъбник

Подмяна участък от 200 м. нефтопровод сондаж Е-58 Д. Дъбник. Подмяна нефтопровод сондаж Е-40 Д. Дъбник. Окомплектовка на цистерна 50м³ за сондаж Е-35 Д.Дъбник

5. Находище Г. Дъбник

Ремонт на резервоар 600м³. Ремонти и подмяна на сондажно оборудване.

6. Находище Д. Луковит

Подмяна на части от инсталацията за деемулсация и ремонт на резервоар 100м³ за деемулсация.

7. Находище Д. Луковит – запад

Доставка и подмяна на сондажно оборудване.

8. Находище Староселци

Доставка и подмяна на електромери за сондажи Р-108 Староселци и Р-115 Староселци.

9. Находище Б. Геран

Монтиране на катодни отводители на КТП Р-10 Бърдарски геран.

10. Находище М. Геран

Подмяна на дизелов агрегат на сондаж Р-5 Маринов Геран.

11. Находище Селановци

Възстановяване на водопровод Сондаж С-10 Селановци ХГ и ремонт на котел за деаерация.

12. Находище Бутан юг

Демонтиране на газов компресор и реконструкция на сепарационния възел.

13. Находище Искър – запад

Преустройство на водогреен котел на сондаж Р-1 Искър – запад. Изграждане на газопровод от сондаж Р-1 Искър – запад до сондаж Р-2 Искър – запад. Подмяна на щучерна камера на сондаж Р-1 Искър – запад.

На всички резервоари за готова продукция са монтирани нивомери по изискванията на Агенция митници.

За да осигури изпълнението на задълженията си по окончателното напускане на концесионните площи, съгласно концесионните договори дружеството заделя ежегодно суми, представляващи годишни вноски за “Фонд за напускане”.

Бъдещите плащания във връзка с вноските за “Фонд за напускане” към 31 декември са в следния размер:

	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Над 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
2015	19	72	143	234
2014	20	74	111	205

Ангажименти по договори за проучване и оценка на нефт и газ

Към 31.12.2015 г. Дружеството извършва дейности по търсене и проучване на нефт и газ въз основа на издадени от Министерския съвет Разрешения за търсене и проучване на подземни богатства и сключени Договори за търсене и проучване в Блок 1-12 Кнежа, Българска суша и Блок 1-17 Овча могила, Българска суша.

За предоставените права за търсене и проучване в блоковете Дружеството заплаща годишна такса площ, изчислена съгласно ПМС №284/17.10.2011 г. в сила от 25.10.2011 г. (ПМС №125/1999 г. – отм. ДВ бр.83/25.10.2011 г.) на база реално заета площ.

Бъдещите минимални плащания по договорите за търсене и проучване към 31 декември са свързани с такса площ и са в следните размери:

	До 1 година ‘000 лв.
2015	-
2014	54

38. Условни активи и условни пасиви

До 28.02.2015 г. са валидни Анекси от „ЦКБ” АД, към Банковите гаранции с № 0003, 0004, 0005, 0006, 0007, 0008, 0009, 0010, 0011, 0012, 0013 и 0014, по концесионните договори за добив на нефт и газ, представляващи част от платеното концесионно

възнаграждение от “ПДНГ” АД за цялата 2013 г. в размер на 1 342 362,69 лв. (представляващо ½ от платеното концесионно възнаграждение по концесионни договори за Находища Българево, Тюленово, Долни Дъбник, Бърдарски геран, Староселци, Горни Дъбник, Долни Луковит Запад, Долни Луковит, Маринов Геран, Бутан и Дуранкулак за 2013 г. и 100 % от платеното концесионно възнаграждение по концесионен договор за Находище Селановци за 2013 г. с ДДС).

На 28.01.2015 г. са издадени Анекси от „ЦКБ” АД, към Банковите гаранции с № 0003, 0004, 0005, 0006, 0007, 0008, 0009, 0010, 0011, 0012, 0013, 0014 и е издадена банкова гаранция с № 13040, по концесионните договори за добив на нефт и газ, представляващи част от платеното концесионно възнаграждение от “ПДНГ” АД за цялата 2014 г. в размер на 1 210 810,93 лв. (представляващо ½ от платеното концесионно възнаграждение по концесионни договори за Находища Българево, Тюленово, Долни Дъбник, Бърдарски геран, Староселци, Горни Дъбник, Долни Луковит Запад, Долни Луковит, Маринов Геран, Бутан и Дуранкулак за 2014 г. и 100 % от платеното концесионно възнаграждение по концесионен договор за Находище Селановци и Находище Искър-запад за 2014 г. с ДДС). Срокът на валидност на гаранциите се удължава до 28.02.2016 г.

За обезпечаване на наличните количества суров нефт, нефтен кондензат и горива под режим отложено плащане на акциз на дружеството са издадени 8 (осем) банкови гаранции от “ЦКБ” АД, Клон Химимпорт, в полза на Централно митническо управление, Агенция Митници, София, в общ размер до 950 000 лв., за изпълнение на всяко задължение за заплащане на акциз от лицензирания складодържател. С Анекси от 06.03.2014 г. срокът на валидност на гаранциите е удължен до 28.03.2017 г.

На 27.10.2011 г. от Банка ДСК ЕАД е издадена нова банкова гаранция за сумата 50 000 евро, обезпечаваща изпълнението на дейностите по опазване на околната среда и рекултивация на нарушените в резултат на геологопроучвателните дейности терени в Блок 1-12 Кнежа, Българска суша. Банковата гаранция е със срок на валидност до 30.06.2015 г.

На 27.01.2014 г. от ЦКБ АД е издадена банкова гаранция за сумата от 128 100 евро, обезпечаваща изпълнението на работната програма от Проучване и добив на нефт и газ АД за четвъртата година от срока на Договора за търсене и проучване на суров нефт и природен газ в Блок 1-12 Кнежа, Българска суша. Банковата гаранция е със срок на валидност до 31.03.2015 г.

На 08.01.2015 г. от ЦКБ АД е издадена банкова гаранция за сумата от 12 950 евро, обезпечаваща изпълнението на работната програма от Проучване и добив на нефт и газ АД за петата година от срока на Договора за търсене и проучване на суров нефт и природен газ в Блок 1-12 Кнежа, Българска суша. Банковата гаранция е със срок на валидност до 24.08.2015 г.

Във връзка със сключен между ЦКБ АД и Българска петролна рафинерия ЕООД през 2010 г. договор за предоставяне на кредит са направени обезпечения както следва: залог на вземанията на ПДНГ АД по договор за доставка на стоков нефт от 15.02.2011 г. на Полисан АД, гр. Русе и залог на СМЦ, собственост на ПДНГ АД за 3 850 хил. лв.

През 2015 г. Проучване и добив на нефт и газ АД е изпълнител по договори сключени с Булгартрансгаз ЕАД, за изпълнението на които са издадени от Тексим Банк АД банкови гаранции както следва:

Банкови гаранции реф. №54500ББГ-А-0094/10.06.2015 г. по Договор №2081/01.07.2015 г., реф. №54500ББГ-А-0098/24.07.2015 г. по Договор №2118/27.07.2015 г. и реф. №54500ББГ-А-0115/01.10.2015 г. по Договор №2213/07.10.2015 г. на обща стойност 653 223,50 лв. за добро изпълнение, обезпечени с особен залог на вземанията по сключените договори.

Банкова гаранция реф. №54500ББГ-А-0117/09.10.2015 г. в размер на 109 598 лв. за авансово плащане по Договор №2213/07.10.2015 г. Гаранцията е валидна до 01.08.2016 г. и е обезпечена с ДМА, собственост на ПДНГ АД.

Банкова гаранция реф. №54500ББГ-А-0135/22.12.2015 г. в размер на 49 000 лв. за изпълнение на задълженията по Договор №2310/30.12.2015 г. Гаранцията е валидна до 31.01.2018 г. и е обезпечена с ДМА, собственост на ПДНГ АД.

Групата има издадена гаранция от „Юробанк И Еф Джи България“ АД в размер на 2 600 хил. лв. в полза на Агенция Митници със срок на валидност до 5 април 2016 г.

През годината са предявени различни правни искове към Групата. Ръководството на Групата счита, че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Групата при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на независим правен консултант.

Нито един от гореспоменатите искове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Групата при разрешаването на споровете.

Не са възникнали условни пасиви за Групата по отношение на асоциирани предприятия.

39. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	2015	2014
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност:		
Ценни книжа	2 375	2 423
Финансови активи на разположение за продажба:		
Ценни книжа	15 899	15 899
Кредити и вземания:		
Предоставени кредити	17 911	18 718
Търговски и други вземания	11 353	11 485
	<u>29 264</u>	<u>30 203</u>
Пари и парични еквиваленти	5 298	3 036
	<u>52 836</u>	<u>51 561</u>

Финансови пасиви	2015	2014
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност		
Нетекущи пасиви:		
Задължения по финансов лизинг	4 719	5 878
Търговски и други задължения	1 163	2 104
Текущи пасиви:		
Задължения по финансов лизинг	1 557	3 070
Търговски и други задължения	12 628	8 407
	20 067	19 459

40. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 39. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация в сътрудничество с управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито издава опции.

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

40.1. Анализ на пазарния риск

40.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани главно в щатски долари, излагат Групата на валутен риск. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в евро не излагат Групата на валутен риск, тъй като българският лев е фиксиран към еврото в съотношение $1\text{EUR} = 1.95583\text{ лв.}$

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага допълнително хеджиране.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута – щатски долари и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

		Издаване на краткосрочен риск	
		Щатски долари	
		‘000 лв.	
31 декември 2015 г.			
Финансови активи			2
Финансови пасиви			(239)
Общо издаване на риск			<u>(237)</u>
31 декември 2014 г.			
Финансови активи			1
Финансови пасиви			(115)
Общо издаване на риск			<u>(114)</u>

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо щатския долар +/- 2.2% (за 2014 г. +/- 4%).

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Групата във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2015 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Щатски долари (+/- 2.2%)	5	5	(5)	(5)

31 декември 2014 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Щатски долари (+/- 4%)	6	6	(6)	(6)

Издаването на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на издаване на Групата на валутен риск.

40.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране.

Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. Групата е изложена на лихвен риск от промяна на лихвените проценти по договорите си за финансов лизинг с Прайм Лизинг ЕООД (предишно наименование Ерсте Груп Иморент България ЕООД) при лихвен процент 6-месечен EURIBOR плюс надбавка. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на 6-месечен EURIBOR, в размер на +/- 0.05 % (за 2014 г. +/- 0.01%). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Групата към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2015 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Задължения по финансов лизинг (6-месечен EURIBOR)	(3)	3	(3)	8

31 декември 2014 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Задължения по финансов лизинг (6-месечен EURIBOR)	(1)	1	(1)	1

40.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност	2 375	2 423
Финансови активи на разположение за продажба	15 899	15 899
Кредити и вземания	29 264	30 203
Пари и парични еквиваленти	5 298	3 036
Балансова стойност	52 836	51 561

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за

контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата не предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки с изключение на посочените в пояснение 38.

Към датата на консолидирания финансов отчет някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
До 3 месеца	4 236	3 454
Между 3 и 6 месеца	404	308
Между 6 месеца и 1 година	1 141	393
Над 1 година	226	1 351
Общо	6 007	5 506

По отношение на търговските и други вземания Групата е изложена на кредитен риск към отделни контрагенти. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговските вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти и средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

40.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на финансовите си задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на финансови активи.

Към 31 декември 2015 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2015 г.	Текущи	Нетекущи
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Задължения по финансов лизинг	1 758	5 151
Търговски и други задължения	12 659	1 163
Общо	14 417	6 314

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2014 г.	Текущи	Нетекущи
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Задължения по финансов лизинг	3 234	6 005
Търговски и други задължения	8 453	2 104
Общо	11 687	8 109

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток.

41. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на основата на съотношението коригиран капитал към нетен дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Групата.

Нетният дълг се изчислява като обща сума на задълженията, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Групата определя пропорционалния размер на капитала спрямо общата финансова структура, а именно собствен капитал и финансови задължения с изключение на субординирания дял. Групата наблюдава структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да запази или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на собствениците, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да се анализира, както следва:

	2015	2014
	‘000 лв.	‘000 лв.
Собствен капитал	103 994	106 961
+Субординиран дял	2 270	-
Коригиран капитал	106 264	106 961
Обща сума на задълженията	29 331	28 359
- Пари и парични еквиваленти	(5 298)	(3 036)
Нетен дял	24 033	25 323
Съотношение на коригиран капитал към нетен дял	1:0,23	1:0,24

42. Събития след края на отчетния период

На 26.02.2016 г. е сключен анекс към договор за банков кредит, получен от ЦКБ АД от 29.10.2015 г., с който е предоговорен срокът на издължаване на заема. След предсрочно погасяване на 15.01.2016 г. на част от дължимата главница в размер на 800 хил. лв., непогасеният остатък към датата на сключване на анекса в размер на 850 хил. лв. се дължи на 29.08.2016 г.

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

43. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2015 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 22 април 2016 г.